

ПОСЕМГА

ГАЗЕТА 1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН ЧИКА БОШЛАГАН

• Ўзбекистон Республикаси ИИВ нашри • 2006 йил 14 январь, шанба • 2 (3636)-сон

ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

Хурматли аскар ва сержантлар, офицер ва генераллар, Куролли Кучларимиз фахрийлари!

Қадрли ватандошлар! Барчангизни мамлакатимиз ҳаётидаги қутлуг сана — Ватан ҳимоячилари куни билан чин қалбимдан самимий муборакбод этиш менга катта мамнуният бағишлайди.

Куролли Кучларимиз доимо мамлакатимиз озодлиги ва мустақиллигининг, кенг миқёсдаги демократик ўзгаришларни амалга ошириш ва фуқаролик жамиятини шакллантириш, муқаддас заминимизда тинчлик ва осойишталикни таъминлашнинг ишончли кафолати бўлиб келмоқда ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Ўз ҳаётини дунёдаги энг муҳим ва олижаноб вазифа — Ватан ҳимоячиси деган шарафли касбга бағишлаган инсонлар эса давлатимиз ва жамиятимизда ҳамisha юксак ҳурмат ва эҳтиромга муносиб бўлиб қолажак.

Биз ўтган давр мобайнида миллий Куролли Кучларимизни шакллантириш, стратегик ва тактик вазифаларни бугунги кун талаблари даражасида ҳал қила оладиган, сарҳадларимиз дахлсизлиги, мамлакатимиз ва бутун минтақамиздаги тинчлик ва барқарорликни бузишга қаратилган ҳар қандай ёвуз ҳаракат ва хуружларни бартараф этиш ва уларга муносиб зарба беришга қодир бўлган ихчам, тезкор ва ҳаракатчан, замонавий курол-яроғ ва техника билан таъминланган армияни барпо этиш йўлида кўп ишларни амалга оширдик.

Бизнинг Куролли Кучларни қайта ташкил қилиш ва ислоҳ этиш бўйича қабул қилган Давлат дастуримиз Марказий Осиё минтақасидаги шиддат билан ўзгараётган ҳарбий-сиёсий вазиятнинг ҳар томонлама чуқур таҳлилига, ҳудудимиз хавфсизлигига таҳдид солиши мумкин бўлган ва реал хатарларни ҳисобга олишга, мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини кучайтиришга қаратилган, пухта ўйланган ва узоқ истиқболга мўлжалланган чора-тадбирларни амалга оширишга асосланган.

Бугунги кунда Куролли Кучларнинг жанговар қобилиятини ошириш, армиянинг ташкилий тузилишини тубдан ислоҳ қилиш ва мустаҳкамлаш, барча қўшин турлари, ҳудудий округлар, қисм ва бўлинмаларнинг хатти-ҳаракатларини яхлит тузилма сифатида уйғунлаштириш мақсадида иш олиб борилмоқда. Армиямизни шартнома-

контракт негизида профессионал асосга ўтказиш жараёни деярли ниҳоясига етмоқда. Ҳарбий ўқув юртли ва сержантлар тайёрлаш мактабларини модернизация қилиш, уларнинг моддий-техник ва ўқув базасини мустаҳкамлаш, замонавий компьютер техникаси, коммуникация ва ахборот технологиялари ҳамда таълим воситалари билан жиҳозлаш бўйича катта иш қилинмоқда. Буларнинг барчаси ҳар қандай вазиятда ҳам ташаббускор ва самарали қарорлар қабул қилишга қодир бўлган командир ва сержантларнинг янги авлодини тайёрлаш ва тарбиялаш мақсадида амалга оширилмоқда.

Мамлакатимизда жорий этилган сафарбарлик-чақирув резерв хизмати тизими ўзини тўлиқ оқламоқда. Унинг сафларида ёшларимиз бошланғич ҳарбий тайёргарликни эгаллаш ва чинқиш мактабини ўтамоқда, ўзининг эл-юрт учун кераклигини яна бир бор ҳис этмоқда.

Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилалари учун бугунги кун талабларига жавоб берадиган ижтимоий-маиший шароитларни яратиш, ҳарбий шаҳарчаларни ободонлаштириш борасида ҳам кўпгина ишлар қилинмоқда.

Ҳарбий хизматчилар, жумладан, муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган аскарларни моддий кўллаб-қувватлаш ва ижтимоий ҳимоя қилиш масалаларига катта эътибор берилмоқда. Хусусан, 2005 йилда уларнинг ойлик маошлари ўртача 35 фоизга оширилди, ҳарбийларни резервга бўшатишда тўланадиган тўловлар ҳажми эса икки марта кўпайтирилди, ҳарбий мутахассисларнинг касб маҳоратини оширишни рағбатлантиришга қаратилган қўшимча пул маблағлари ва бошқа тўлов турлари белгиланди.

Бу масалаларни ечиш учун зарур молиявий манбалар излаб топилмоқда, жумладан, қўшинларни модернизация қилиш жараёнида тежалган маблағлар ҳам шу мақсадларга йўналтирилмоқда.

Биз бугун катта гуруҳ ва ифтихор билан айта оламизки, ёшларимиз учун мамлакатимиз Куролли Кучлари сафларида хизмат қилиш нафақат конституциявий бурч,

балки юксак мақсад, том маънодаги шон-шараф ишига айланмоқда. Армияда улар ҳарбий мутахассисликларни пухта эгаллаш билан бирга, жисмоний ва маънавий жиҳатдан чинқиш, иродаси тобланиб, ҳаётий қарашлари шаклланимоқда, Ватан ҳимояси йўлида доимо тайёр турадиган мард ва жасур инсонлар бўлиб камол топмоқда.

Эзгу орзу-умидлар билан мустақил ҳаётга қадам қўётган минглаб ёшлар учун армия сафларида хизмат қилиш уларнинг шахс сифатида шаклланишида ўзига хос пойдевор бўлмоқда, ҳаёт йўлларини танлашда, олий маълумот, шу жумладан, ҳарбий маълумот олишда кенг имкониятлар очиб бермоқда. Бугунги кунда айнан мана шу ёшлар мамлакатимизнинг фаол ва пухта тайёрланган кадрлар захирасини, Ўзбекистон келажагининг таянчи ва суянчини ташкил этмоқда.

Азиз ватандошларим!

Бугун барчамиз қандай мураккаб замонда яшаётганимизни, ўйлайманки, яхши тушунамиз. Халқаро террорчилик, экстремизм, тобора кўлами кенгайиб бораётган наркоагрессия каби балоқазолар мамлакатимизнинг ҳозирги куни ва келажаги учун жиддий таҳдидга айланмоқда.

Кейинги вақтда биз турли бузғунчи ва муайян ташқи кучларнинг юртимиздаги вазиятни издан чиқариш, конституциявий тузумни ағдариш, ўзларининг узоқни кўзлаган қабих режаларини амалга ошириш ва мамлакатимизнинг мустақил ташқи сиёсат йўлини ўзгартириш, ўз стратегик манфаатларига жавоб берадиган тараққиёт моделини зўравонлик билан жорий этишга қаратилган уринишларининг гувоҳи бўлдик.

Лекин бу кучлар энг асосий омилни — халқимизни ўз танлаган йўлидан қайтариб бўлмамлигини ҳисобга олмади.

Биз ана шу хатарли таҳдид ва мисли кўрилмаган тазйиқларга, тўхмат ва уйдирмалар оқимига мардона қарши тура олдик, ҳар бир оила ва бутун мамлакатимизда тинчлик-осойишталикни сақлашга муваффақ бўлдик ва бугун қаърий ишонч билан ўз келажагимизни барпо этмоқдамиз. Бундай вазиятда барчамиз

доимо ҳушёр ва сергак бўлиш, янги куч ва имкониятларимизни сафарбар этган ҳолда, Куролли Кучларимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш нақадар муҳим аҳамиятга эга эканини янада чуқурроқ англаймиз, албатта.

Бугун бу масала биз учун нафақат долзарб вазифа, балки давлатимиз ва жамиятимизнинг, мамлакатимиз тақдири ва келажаги учун бефарқ бўлмаган ҳар бир инсоннинг муқаддас бурчидир.

Бизнинг бу борадаги вазифаларимиз қуйидагилардан иборат:

биринчидан, минтақамизда содир бўлган ва рўй бераётган воқеалар, уларнинг қайси йўналишда ривожланиб бораётганини инобатга олиш, хавфсизлигимизга раҳна солиши мумкин бўлган замонавий хатар ва таҳдидларни сезгирик билан баҳолаш, мустақиллигимизга, мамлакатимизнинг ҳудудий яхлитлиги, одамларимизнинг осуда ҳаётига қарши қаратилган ҳар қандай тажовузларни бартараф этишга қодир Куролли Кучларимизнинг стратегия ва тактикасини такомиллаштириш.

Биз бепарволик ва лоқайдлик каби иллатлардан бутунлай халос бўлишимиз, ҳарбийларимиз, айниқса кўмондонлик ва раҳбарлик лавозимларида ўтирган шахсларнинг ўз иши учун талабчанлик ва масъулият ҳиссини оширишимиз даркор;

иккинчидан, қўшин турлари ва Куролли Кучларимиз қисмларининг уйғун ва тезкор ҳаракат қилишига, уларнинг жойлардаги ҳокимият органлари ва жамоатчилик билан ҳамкорлигини мустаҳкамлашга эришиш мақсадида армиямизнинг ташкилий қурилиши ва ҳарбий бошқарув тизимини такомиллаштиришга қаратилган ишларимизни янада кучайтиришимиз зарур;

учинчидан, ҳар қайси ҳарбий хизматчи онгида унинг ўз фикри, атрофида кечаётган воқеаларга дахлдорлик туйғусини мустаҳкамлаш, юксак ахлоқий ва маънавий фазилатларни, фаол ҳаётий позицияга эгалик ва ватанпарварлик ҳиссини тарбиялаш. Бу ўта муҳим масала армиядаги хизматни, барча бўғиндаги командирлар фаолиятини баҳолашда асосий мезон бўлиши

лозимлигини кўзда тутган ҳолда, ҳарбий хизматчилар, биринчи навбатда ҳарбий хизматга чақирилганларни тарбиявий, ахлоқий-руҳий, ижтимоий-сиёсий жиҳатдан тайёрлаш борасидаги ишлар қандай йўлга қўйилганини қайта кўриб чиқиш;

тўртинчидан, ҳарбий хизматчиларнинг касбий малакасини оширишга, ҳарбий билим юртли ва сержантлар тайёрлаш мактабларидаги ўқув-тарбия ишларини тубдан яхшилашга, уларни замонавий техника ва жиҳозлар, ўқув қўлланмалари ва таълим технологиялари билан таъминлашга биринчи даражали эътибор қаратиш. Курсантлар, билим юртли ва сержантлар тайёрлаш мактабларини битирувчиларнинг интеллектуал тайёргарлик даражасига алоҳида аҳамият бериш;

бешинчидан, қўшинларнинг юксак жанговар қобилияти ва самарадорлигини, ҳаракатчанлиги ва тезкорлигини ҳар томонлама мустаҳкамлаш мақсадида уларни энг замонавий курол-яроғ ва техника, махсус жиҳоз ва аслаҳа билан таъминлаш масаласига армияни ислоҳ қилишнинг ўта муҳим ва устувор вазифаси сифатида қараш. Ҳарбий техника ва курол-аслаҳаларни модернизациялаш, қўшинларнинг моддий-техник базасини ҳозирги замон талабларига мувофиқ тарзда мустаҳкамлаш борасидаги ишларни изчил давом эттириш.

Юқорида зикр этилган барча вазифаларни бажаришнинг энг асосий шарты — ҳарбий хизматчиларнинг ижтимоий-маиший аҳволини, яшаш шароитларини яхшилаш, иш ҳақи ва таъминотини ошириш масалаларини босқичма-босқич ва тизимли равишда яхшилаб бориш давлат ва жамиятимизнинг, Куролли Кучлар кўмондонлигининг доимий диққат-эътиборида бўлиши зарур.

Қадрли дўстлар!

Бугунги байрам кунида Куролли Кучлар сафларида ўз хизмат бурчини шараф билан адо этаётган барча Ватан ҳимоячиларига, захирадаги аскар ва офицерларга мурожаат қилар эканман, бизнинг армиямиз юртимизнинг муқаддас сарҳадларини, халқимизнинг тинчлиги ва осойишталигини, мусаффо осмонимизни доимо муносиб ҳимоя қила олади, деб қатъий ишонаман. Яна бир бор сиз, қадрдонларимни Ватан ҳимоячилари куни билан табриклайман.

Барчангизга сиҳат-саломатлик, бахт ва омад тилайман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти,
Куролли Кучлар Олий Бош
қўмондони.

МУКОФОТ МУБОРАК, АЗИЗ ҲАМКАСБЛАР!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони билан 14 январь — Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, Мудофаа ва Фавқулодда вазиятлар вазирликлари ходимларидан бир гуруҳи давлатимизнинг орден ва медаллари билан мукофотландилар. Улар орасида Ички ишлар вазирлигининг қуйидаги ходимлари ҳам бор:

“Меҳнат шухрати” ордени билан

Пугачёв Евгений Зиновьевич — Тошкент вилояти ички ишлар бошқармасининг бўлими катта эксперти

II даражали “Шон-шариф” ордени билан

Абдуллажанов Нодир Боқижонович — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари

“Дўстлик” ордени билан

Белов Виталий Викторович — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг гуруҳ командири

Содиқов Гофуржон Собирович — Тошкент шаҳар ички ишлар Бош бошқармасининг милиционери

“Жасорат” медаллари билан

Абдиев Қудратилла Ботирович — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар ва-

зирлигининг махсус гуруҳи катта кинологи

Закурлаев Абдумутал Каримович — Ички ишлар вазирлиги Тергов Бош бошқармасининг ўта муҳим ишлар бўйича катта терговчиси

Ибрагимов Бахтиёр Жаббарович — Сурхондарё вилояти ички ишлар бошқармасининг ўта муҳим ишлар бўйича катта тезкор вакили

Калжанов Мурат Калжанович — Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг отряд командири

Ойназаров Эшмамат Беккамович — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг отряди бошлиғи ёрдамчиси

Паттаев Алижон Ғанижонович — Наманган вилояти ички ишлар бошқармасининг ҳарбийлаштирилган ёнгин хавфсизлиги қисми бошлиғи

Рахмонкулов Одилжон Тошбекович — Жиззах вилояти ички ишлар бошқармасининг милиционери

Сулиев Ҳакимхўжа Жўраевич — Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани ички ишлар бошқармасининг инспектори

Турдишев Махсет Қуатбаевич — Қорақалпоғистон Республикаси Қўнғирот тумани ички ишлар бўлимининг катта инспектори

Файзиёв Хусан Ибрагимович — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг бўлим бошлиғи ўринбосари

Халимов Рустам Қудратович — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Қоровул кўшинлари гуруҳининг қоровул бошлиғи

“Шухрат” медаллари билан

Дўстмуродов Давлат Давронович — Бухоро шаҳар ички ишлар бошқармасининг профилактика инспектори

Комилов Эркин Жалилович — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг 1-тергов ҳибсхонаси бошлиғи

Лифанов Владимир Федотович — Тош-

кент шаҳар ички ишлар Бош бошқармасининг бўлим бошлиғи

Назирова Дилором Носировна — Фарғона вилояти Риштон тумани ички ишлар бўлимининг бўлинма бошлиғи

Отиёзов Хамид Отахонович — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Қоровул кўшинлари гуруҳининг қоровул бошлиғи

Пўлатов Фазлиддин Муҳиддинович — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Академиясининг кафедра бошлиғи

Рўзиёв Мирзомурод Махмадмуродович — Қашқадарё вилояти Миришкор тумани ички ишлар бўлимининг профилактика инспектори

Ўзбекистон Республикаси ИИБ раҳбарияти, Ҳайъати ва шахсий таркиби мукофотланганларнинг меҳнатига берилган юксак баҳо билан табриклайдилар. Ватанимизнинг гуллаб-яшнаши йўлида қилаётган хизматларида янгидан-янги муваффақиятлар тилайдилар.

САМИМИЙ МУБОРАКБОД ЭТАМАН

Ички ишлар идораларининг барча ходимларини, Қоровул кўшинларининг ҳарбий қисмлари зобит ва аскарларини, таълим муассасаларининг ўқитувчи-профессорларини, тинчловчи ва курсантларини, ички ишлар идоралари фахрийларини ҳамда хизмат вазифасини бажариш вақтида ҳалок бўлган ходимларимизнинг оила аъзоларини 14 январь — Ватан ҳимоячилари куни билан самимий муборакбод этаман.

Давлатимиз суверенитети ва ҳудудий яхлитлиги, эл-юрт тинчлиги-осойишталигини таъминлашдаги самарали хизматларингиз учун миннатдорчилик билдираман.

Ушбу айём муносабати билан жонажон Ватанимизга чексиз муҳаббат билан хизмат қилаётган барча сафдошларимиз ва уларнинг оила аъзоларига мустаҳкам соғлиқ, тинчлик-хотиржамлик, бахт-саодат тилайман.

Юртимизда тинчлик ва осойишталик доимо барқарор бўлсин.

Б. МАТЛЮБОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Ички ишлар вазири,
генерал-лейтенант.

ИШҚИНГ БИЛАН ЁНУРМАН, ВАТАН

Мен ўзимга “кимман” дея савол бердим,
Оташдирман ё ўтдирман, ё нурман мен?
Юртим, сени озод кўриб, кўксим кердим,
Ҳар тонг ойдаи жамолинга қонурман мен,
Ватан, сенинг ишқинг билан ёнурман мен!

Кўзим очиб кўрганмансан, ҳур маконим,
Жаннатлардан ҳам зиёда, гул маконим,
Эй, то абад дунёга машҳур маконим,
Куёшдай ҳур чехрангдан завқ олурман мен,
Ватан, сенинг ишқинг билан ёнурман мен!

Шукроналар айтиб бахтинг, тинчинг учун,
Бир пойдевор бўлай майли синчинг учун,
Бахш айлабон сенга умрим, қалбим кучин,
Кундан-кунга кучга тўлиб борурман мен,
Ватан, сенинг ишқинг билан ёнурман мен!

Гар бағрингда сарғайган бир хасни кўрсам,
Тақдирингдан бепарво бир касни кўрсам,
Нон-тузингни унутган нокасни кўрсам,
Бағрим ёниб, ғазаб ичра қолурман мен,
Ватан, сенинг ишқинг билан ёнурман мен!

Сени севмоқ — ҳар кун қилган савобимдир,
Тупроғингни ўпмоқ — эзгу тавофимдир,
Ёвузларга нафрат — кескин жавобимдир,
То тирикман ёвга қирон солурман мен,
Ватан, сенинг ишқинг билан ёнурман мен!

Гоҳ бошимда куёш бўлиб балқийдирсан,
Гоҳ кўзимда кўзёш бўлиб қалқийдирсан,
Мен кетурман, сен — абадий, боқийдирсан,
Қучоғингда бир нур бўлиб қолурман мен,
Ватан, сенинг ишқинг билан ёнурман мен!

Зикрилла НЕЪМАТ.

БАЙРАМГА БАҒИШЛАНДИ

Пойтахтимиздаги “Туркистон” саройида Ватан ҳимоячилари кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Уни Тошкент шаҳар ҳокими Абдуқаҳҳор Тўхтаев кириш сўзи билан очди. Ўзбекистон Республикаси Давлат маслаҳатчиси Хайриддин Султонов Ўзбекистон Республикаси Президенти, Қуролли Кучлар Олий Бош қўмондони Ислоҳ Каримовнинг Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан байрам табригини ўқиб эшиттирди.

Шундан сўнг Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ватан ҳимоячилари куни муносабати билан ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, Мудофаа ва Фавқулодда вазиятлар вазирликлари ходимларидан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисидаги Фармони ўқиб эшиттирилди ва тантана қатнашчиларининг олқишлари остида давлат мукофотлари топширилди.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Миллий хавфсизлик хизматининг чегара қўшинлари ва Ички ишлар вазирлигининг Қоровул кўшинлари ўртасида бир неча номинациялар бўйича ўтказилган танлов ғолибларига қимматбаҳо совғалар топширилди.

Тантанали йиғилиш қатнашчиларига Ўзбекистон санъат усталари ижросида байрам концерти намойиш этилди.

Ўз мухбиримиз.
Суратларда: тантанали йиғилишдан лавҳалар.
Абу КЕНЖАЕВ олган суратлар.

2006 ИИЛ – ҲОМИЛАР ВА ШИФОКОРЛАР ИИЛИ

“Ҳомийлар ва шифокорлар йили” деб эълон қилиниши муносабати билан республикамизнинг барча вилоятларида, шаҳар ва туманларида қатор ибратли ишларга қўл урилмоқда. Хоразм вилоят ИИБ бошлигининг ўринбосари, полковник Машарип Саидмуратов вилоят ички ишлар идораларида бу борада амалга оширилаётган ишлар хусусида қуйидагиларни гапириб берди.

Бошқармамиз раҳбарияти Ҳомийлар ва шифокорлар йили Давлат дастури юзасидан кенг қўламдаги тадбирлар режасини ишлаб чиқди. Шу кунгача республика ИИБ ҳамда вилоят ИИБ раҳбариятининг сай-ҳаракатлари билан ходимларимизнинг турмуш шароитларини яхшилаш мақсадида учта турар-жой биноси қурилиб, фойдаланишга топширилганди. Яқинда 54 хонадонга мўлжалланган яна бир тўққиз қаватли турар-жой биноси қурилиши ниҳоясига етказилди.

Ходимларни ижтимоий муҳофаза қилиш ҳамда моддий рағбатлантиришга ҳам алоҳида эътибор

қаратилмоқда. Йил бошида қарамоғида ота-онаси бўлган 58 нафар серфарзанд ходимларимизнинг оилаларига ўзимизнинг ички имкониятимиздан келиб чиққан ҳолда 40 минг сўмдан моддий ёрдам берилди. Шунингдек, ўтган йили ички ишлар идоралари ходимлари

бошланди. Бу бинодан 2-терапия бўлими сифатида фойдаланиш кўзда тутилган.

Бошқармамиз ҳудудида ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш бошқармаси, хорижга чиқиш, кириш ва фуқароликни расмийлаштириш бўлими ҳамда 500 ўринга мўлжалланган

рида қурилиш-монтаж ишлари олиб борилди. Бу йил ҳам ана шундай хайрли ва савоб ишларни давом эттириш ниятидамиз. Бошқарма раҳбарияти маҳаллий ҳокимликлар билан келишиб, қишлоқларда яшайдиган ички ишлар идоралари ходимларининг иморат қуришлари учун ер участкалари ажратиб берилишига эришяпти.

Анъанавий тарзда давом этаётган бу хайрли иш ушбу йилда ҳам янада ривожлантирилади.

Ходимларимизнинг маданий-маиший аҳволини яхшилаш мақсадида бошқарма ҳудудида бир йўла 60 кишига хизмат кўрсатадиган ошхона ҳамда сартарошхона бинолари қайта таъмирланиб, дид билан жиҳозланди. Амалга ошириш керак бўлган хайрли ишларимиз жуда кўп. Улар халқ осоишталигини таъминлашдек машаққатли ва шарафли ишда ғайратшижоат кўрсатиб хизмат қилаётган ходимларимизнинг манфаатини кўзлаб амалга оширилмоқда.

Сухбатни Худойберган ЖАББОРОВ ёзиб олди.

ХАЙРЛИ ИШЛАРИМИЗ КЎП

ва уларнинг оила аъзоларига, фахрийлар ҳамда ногиронларга ўз саломатликларини тиклаб олишлари учун республикамизнинг турли ҳудудларидаги сиҳатгоҳларга йўланмалар берилди. Бундай хайрли ишларимиз ушбу йилда ҳам давом этади. Айни кунда бошқармаимизнинг саломатлик масканида 60 нафар беморга мўлжалланган шифохона, бир йўла 250 нафар кишини тиббий кўриқдан ўтказиш имкониятига эга бўлган поликлиника ҳам мунтазам равишда фаолият кўрсатмоқда. Тиббиёт хизмати ҳудудида яна бир хайрли ишга қўл урилди. Эскириб қолган бино вилоятимиздаги “Жанубгазқурилиш” трести Ҳомийлигида қайта таъмирлана

мажлислар зали биноси қурилиши бошлаб юборилди. Уч қаватли бу бинонинг қад ростлашига вилоят ҳокимлиги Ҳомийлик қилмоқда.

Халқ осоишталигини таъминлаш асосий вазифамиз ҳисобланади. Шунининг олиб, бошқармаимиз ҳудудидаги эски бинони қайта таъмирлаб, фавқуллодда вазиятларда ҳаракатланувчи махсус бўлинмага беришни режалаштиряпмиз.

Ўтган йили ходимларимизга қулай шарт-шароитлар яратиб бериш ҳамда уларнинг меҳнат самарадорлигини ошириш мақсадида вилоят Ички ишлар бошқармаси, Питнак шаҳар милиция бўлими, Богот, Хонқа ҳамда Янгибозор тумани ИИБла-

АЙЁМ ШАРАФИГА ТАНЛОВ

Ватан Ҳимоячилари кунига бағишлаб, Бердах номидаги Нукус давлат университетининг маданият саройида “Қувноқлар ва зукколар” танлови бўлди. Унда Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ ва Шимолий-Ғарбий ҳарбий гарнизонининг 16-батальон жамоалари ўзаро куч синашишди. Республика Вазирлар Кенгаши ва “Камолот” ёшлар ташкилоти томонидан ташкил этилган мазкур мусобақада иштирокчилар билимлари бешта шарт бўйича синовдан ўтказилди.

“Тревога” шarti бўйича бажарилган ишлар ҳар иккала жамоанинг пухта касбий тайёргарлигини намойиш этишди. Актёрлик маҳоратлари эса томошабинларнинг олқишларига сазовор бўлди. Танловда, уларнинг сиёсий билимлари ҳам намоён бўлиб, эркин мавзуларда эса иккинчи истеъдод қирралари очилди.

Гуруҳларнинг қизиқарли баҳсларини баҳолаш ҳакамларга осон кечмади. Ниҳоят кучлар тенг деб топилди ва таъсис этилган совғалар топширилди.

Д. ХУДОЙШУКУРОВ.

ЯНГИ АВТОМАТЛАШТИРИЛГАН ТИЗИМ

Сурхондарё вилояти ички ишлар бошқармасида хизматлар фаолиятини компьютерлаштириш масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Яқинда бошқарманинг хорижга чиқиш, келиш ва фуқароликни расмийлаштириш бўлими ҳамда унинг қуйи тизимларига 21 та компьютер ўрнатилди.

Эндиликда тизим орқали барча турдаги паспорт-виза ҳужжатларини расмийлаштириш, ягона паспорт-виза маълумотлари банкни яратиш ҳамда улардан жиноятчиликнинг олдини олиш, унга қарши курашиш мақсадида фойдаланиш каби вазифалар ўз ечимини топади. Республика ИИБ ХЧК ва ФРБ томонидан ходимларни автоматлаштирилган тизимда паспорт-виза ҳужжатларини расмийлаштириш жараёнлари билан таништириш мақсадида ўқув машғулоти ташкил этилди.

С. НОРМУРОВОВ.

ШУНДАЙ КАСБ БОР ЁКИ ЎРИНБОСАРЛАР

Республика ИИБ Ҳарбийлаштирилган махсус мактаб-интернатининг ёш курсантлари ҳаёт алифбосини чанқоқлик билан ўзлаштираётганларини кўриб оталарига муносиб ўринбосарлар етишиб чиқаётганига ишонч ҳосил қиласиз. Уларнинг келажакдаги касблари аниқ – Ватан Ҳимоячиси бўлиш.

Мазкур мактаб-интернат директори, капитан М. Жалоловнинг айтишича, бу даргоҳда болаларни ҳар томонлама камолга етишига ҳаракат қилинади. Айниқса, жисмоний тайёргарлик машғулотларига алоҳида эътибор берилди. Жумладан, курсантларнинг кураш, дзюдо, қўл жанги каби якка кураш турлари сирларини эгаллашларига етарлича вақт ажратилади.

Мактаб аҳли барча қулайликларга эга енгил атлетика ўйингоҳи билан ҳақли равишда фахрланади. Футбол майдони ҳам аксар пайтлари болалар билан гавжум бўлади.

– Тарбияланувчиларимиз ўқотар қурооларни ҳам ўрганишади, – дейди, жисмоний тарбия ўқитувчиси, истеъфодаги подполковник М. Исмоилов. – Бунга доимий интилиш, машқ орқали эришилади.

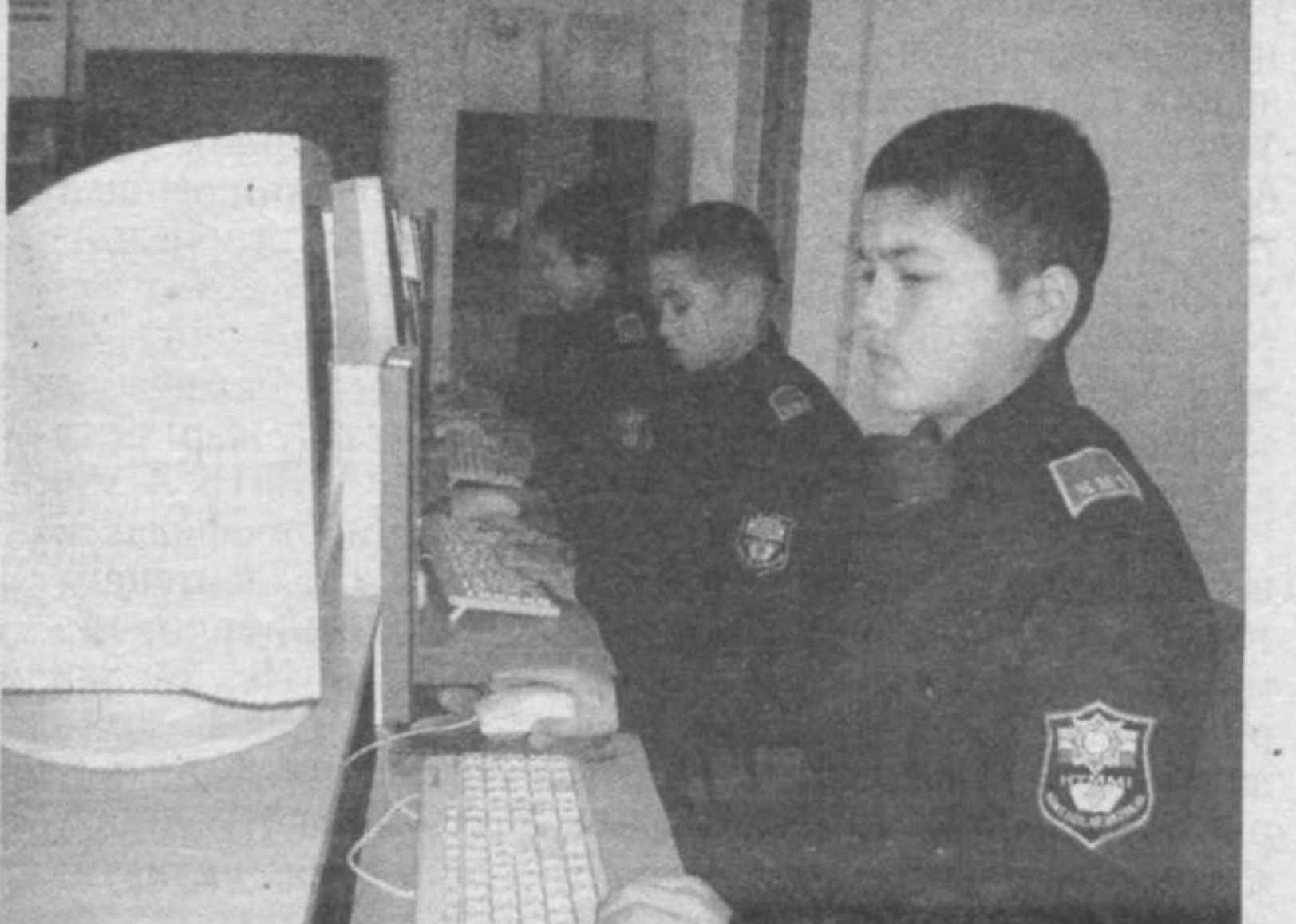
Курсантларнинг Калашников автоматини ҳамда Макаров тўппончасини чаққонлик билан қисмларга ажратиб, йиғайтганлигини кўриб бу сўзлар ҳақлигига амин бўласиз. Ҳойнаҳой, ёш аскарлар ҳам уларга ҳавас қилса керак.

– Ватан Ҳимоячиси нафақат якка кураш ва ўқотар қурооллар сир-асрорларини яхши билиши, шунингдек мақсад сари қатъий интилиши, қутилмаган қарорлар қабул қила олиши лозим, – дейди 4-взвод 8 “Б” синф курсанти Пўлат Холиқов.

– Менимча эса юрт Ҳимоячиси ўз касбининг устаси, ватанпарвар бўлиши керак. Ўз диёрини севган инсонгина унинг мустақиллигини Ҳимоя қила олади, – дея синфдошининг сўзларини қувватлайди Юрий Ли.

Оталари ишининг давомчилари бўлган бу болаларнинг сўзларини эшитиб беихтиёр руҳингиз юксалади. Бундай фарзандлар ҳеч қачон кам бўлмагай.

**Георгий ПЕТРОСЯН,
А. ЯКУБОВ олган суратлар.**

ҚУВОНЧИ ВИДАН ЯШАМОҚ ВАХТДИР

лик, дурадгорлик, новвойчилик, чевар қизлар учун тикувчилик курсларини ташкил этганмиз. Яқинда ишсиз юрган бир қанча маҳаллаларимиз ёрдам сўраб мурожаат қилишди. Керакли ҳужжатларни тўплаб, уларни меҳнат биржаларига йўллаш ҳақида профилактика инспектори билан маслаҳатлашмоқчиман.

— Мен эса яраштириш комиссиясининг навбатдаги йиғилишида кўриб чиқилган низоли масалалар бўйича келдим, — деди Иноят опа.

Таъкидлаш жоизки, маҳалла унча катта бўлмаса-да, фуқароларнинг аҳиллиги боис салбий ҳолатларга йўл қўйилмаяпти. Худуддаги умумтаълим мактабларида ҳуқуқий мавзуларда савол-жавоб кечалари, суҳбатлар ўтказиб келинаяпти. Бу эса ўқувчи-ёшларнинг ҳуқуқий маданияти юксалишида катта аҳамият касб этмоқда.

Милиция таянч пункти фаолияти билан атрофлича танишиш мақсадида маҳаллани айланишга аҳд қилдик.

Маҳалланинг қайси ҳудудига бориб, одамлар билан суҳбатлашмайлик, профилактика инспекторлари шаънига илиқ фикрлар билдиришди. Бу аввало, милиция таянч пункти фаолияти намунали йўлга қўйилганидан бўлса керак. Дарвоқе, ушбу маскан яқинда Намунали милиция таянч пункти» республика кўрик-танловининг шаҳар босқичида фахри учинчи ўринни эгаллади. Бу юртимиз тинчлиги йўлида беминнат хизмат қилаётган фидойи инсонларга берилган муносиб баҳо, десак хато қилмаймиз.

Миробод тумани ИИБ ҲООБ бошлиғи ўринбосари, подполковник Ж. Мираҳмедов бежиз ушбу милиция таянч пунктини тавсия этмаган экан. Аҳоли тинчлиги, осойишталиги ва хотиржамлигини таъминлаш учун бир тан, бир жон бўлиб ишлаётган профилактика инспекторлари, жамоат ташкилотлари вакиллари фаолиятдан кўнглимиз тўлди. Улар билан хайрлашаётганимизда бир неча фуқаро миннатдорчилик билдир-

Маҳалла фаолларидан бир гуруҳи навбатдаги ишлар ҳақида маслаҳатлашишмаяпти.

гани фикримиз тўғри эканлигини яна бир бор тасдиқлади.

Ҳа, пойтахтимизда ҳаммаша тинчлик ва осойишталик ҳукм сураверади. Чунки шаҳарда ўз

касбига меҳр қўйган осойишталик посбонлари хизмат қилишмоқда.

Азизжон ФАЙЗИЕВ.

ФИДОИИ ҲАМҚАСБЛАРИМИЗ

МАҲАЛЛАДА ОБРУ ТОПДИ

Маҳалла гузаридagi чойхона одамлар билан гавжум. Баҳс, мунозара авжида. Кимдир тирикчилик ташвишларидан сўз очса, бошқаси бозордаги нарх-наводан сўзлайди. Гап биз ҳикоя қилмоқчи бўлган қаҳрамонимиз ҳақида бораётганини англаб, суҳбатга кулоқ тутдик.

— Яхши инсон экан, Баҳодир.

Илоҳим умридан барака топсин. Қўшнимизнинг оиласидаги жанжалдан бутун маҳалла нотинч эди. Бақир-чақирдан ҳамма безганди. Шу йигит ишга келдию, осойишталик мустаҳкамланди. Маҳалла оқсоқоли билан биргаликда уйма-уй юриб, тушунтириш ишлари олиб бора-япти. Улар аралашгандан кейин

бу оила тинч-тотув, иноқликда яшамоқда, — деб сўзини бошқаларга уқтирарди ёши саксонлардан ошган қария. Кўнчилик унинг фикрini маъқуллаб, профилактика инспектори шаънига илиқ гаплар айтишди.

Тошкент тумани Собир Раҳимов номли маҳалла фуқаролар йиғини раиси Қўзибой Алимов Баҳодир ҳақида шундай дейди:

— Барча юмушларни биргаликда ҳал этиб келаяпмиз. Баҳодир ҳаракатчан, тиришқоқ, изланувчан йигит, билими ва касб маҳоратини мунтазам ошириб бора-япти. Аҳоли билан тез тил топишиб кетди. Иил мобайнида маҳалламизда бирон марта ҳам жиноят содир этилмади.

Албатта, бу ютуқлар замирида кечаю кундуз олиб борилган заҳматли меҳнат ётади. Профилактика ҳисобда турадиган, муқаддам судланган, диний-экстремистик оқимга мансубликда гумонланган бир неча фуқаро доимий назоратда. Озодликка чиққанлар маҳалла фаоллари билан бамаслаҳат ўз қобилият-

ларига яраша ишга жойлаштирилди.

«Кўк терак» қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Акрам Султоновнинг фикри билан қизиқдик.

— Лейтенант Баҳодир Алимов билан ҳамкорликда ишлаяпмиз. Кейинги пайтларда газ ва электр энергиясидан яширинча, қонун-қоидаларга хилоф равишда фойдаланиш ҳоллари учраб турибди. Бундай қондабузарларнинг қилмишларини фош қилишда у бизга яқиндан ёрдам бера-япти. Улугбек кўчаси 21-уйда яшовчи Мирзақуловлар оиласида ичкиликбозлик оқибатида тез-тез жанжал бўлиб турарди. Яраштирув комиссияси раиси Ҳамидулла Эргашев билан биргаликда олиб борилган тушунтириш ишлари натижасида оилавий низога барҳам берилди.

Эл-юрт осойишталигини таъминлашдек шарафли касбни ардоқлаб келаётган профилактика инспектори, лейтенант Баҳодир Алимовнинг келгусидаги режалари амалга ошишида унга муваффақиятлар тилаб қоламиз.

Фурқат ХОЛИҚУЛОВ.

Суратда: Профилактика инспектори, лейтенант Баҳодир Алимов (унгда) қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Акрам Султонов (ўртада) ҳамда маҳалла оқсоқоли Қўзибой Алимовлар билан келгуси иш режаларини маслаҳатлашмоқда.

Суратни Абу КЕНЖАЕВ олган.

ТАНТАНАЛИ РУҲДА ЎТДИ

Навоийда «Намунали милиция таянч пункти» кўрик-танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Тадбир аввалида шаҳар-туман миқёсида ғолиб бўлган милиция таянч пунктлари, профилактика ва вояга етмаганлар орасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш гуруҳи инспекторлари, маҳалла фуқаролар йиғини раиси, маҳалла посбонлари сардори ҳамда диний маърифат ва ахлоқий-маънавий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи фаолиятини ёритувчи кўргазмалар намойиш қилинди.

Танловни вилоят ИИБ бошлиғининг ўринбосари, полковник А. Шакарров кириш сўзи билан очиб,

ҳар йили анъанавий тарзда ўтказиб келинаётган мазкур тадбирнинг аҳамияти ҳақида гапирди.

— Тадбирга пухта ҳозирлик кўрилди, — дейди вилоят ИИБ ҲООБ бошлиғининг ўринбосари, майор Отабек Шамсиев. — Унда мавжуд 112 та милиция таянч пунктларининг ҳар бири чуқур ўрганилди, профилактика инспекторларининг фаолияти таҳлил этилди, ютуқ ва камчиликлари ҳолис баҳоланди.

Танлов якунига кўра «Намунали милиция таянч пункти» номинацияси бўйича Зарафшон шаҳридаги 15-милиция таянч пункти биринчи, Хатирчи туманидаги 105- ҳамда Қизилте-

па туманидаги 50-милиция таянч пунктлари иккинчи ва учинчи ўринларга муносиб топилди. «Энг фаол профилактика инспектори» номинацияси бўйича Навоий шаҳар ИИБ ҲООБ профилактика инспектори, катта лейтенант О. Сатторов, «Энг фаол вояга етмаганлар орасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш гуруҳи инспектори» номинацияси бўйича Учкудуқ тумани ИИБ ҲООБ катта инспектори Ш. Холиқов ғолиб чиқди. Шунингдек, тадбир давомида энг фаол маҳалла фуқаролар йиғини раиси, диний маърифат ва ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи ҳамда маҳалла посбонлари сардори ҳам аниқланди.

Н. РАҲИМОВА,
капитан.

ҲАШАР ЙЎЛИ БИЛАН

Эски бино бузилгач, профилактика инспектори, капитан Абдусалом Шомуродов қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Ашир Маматрахимовнинг ҳузурига борди.

— Э, келинг, — очик чевар билан кутиб олди раис.

Профилактика инспектори салом-алиқдан сўнг мақсалга кўчди:

— Раис бобо, жойсиз қолдик. Ёрдам қилмасангиз бўлмайди.

— Нима қиламиз, бирор таклифингиз борми? — сўради раис.

— Ҳашар уюштириб, милиция таянч пункти курсак. Кўпчилик ёрдам берар, ахир бу халқ тинчлиги, осойишталиги учун керак-ку. Буни одамларга тушунтира билсак соз бўларди.

Филокор раис ва инспекторнинг фикри ҳамоҳанглиги туфайли ўша кун ийгилиш чақирилди. Қишлоқ фуқаролар йиғини раиси бор гапни очик айтди. Қишлоқда жиноят, ўғирлик қамайгани; оилавий жанжаллар барҳам топгани; ёшлар профилактика инспекторининг яқин ёрдамчиси бўлиб қолгани, ҳамма-ҳаммасини тилга олди. Кейин муддаога ўтди.

Натижа кутилганидан ҳам яхши бўлди. Қишлоқ одамларининг дилида қадимий улум — ҳашар сақланиб қолган экан. Таклиф қарсақлар билан қўлаб-қувватлангач, кимдир ёғоч, кимдир цемент, бошқа биров эшик-деразадан қарашадиган бўлди. Бир гуруҳ йигитлар есо тош келтириб, пойдевор қуйишдан тортиб, деворларни тиклашни зиммаларига олишди. Иш қизиқ кетди. Кексалар бино қурилаётган жойда турунгни авж олдириб, маслаҳатлар бериб туришди. Саховатли одамлар ҳашар оши қилиб бердилар.

Кўпчиликнинг кучига тан бермай илож йўқ. Сурхондарё вилояти Олтинсой туманидаги 174-милиция таянч пункти икки ойда ҳавас қилса арзийдиган бинога айланди.

— Барпо этилган бино — халқ кучига обида, ҳайкал дегим келади, — дейди капитан Абдусалом Шомуродов. — Энди шунга яраша ишламасак уят бўлади. Ҳимматга яраша муносиб хизмат билан жавоб қайтариш марднинг иши.

С. НОРМУРОДОВ.

Жиззах вилояти Мирзачўл тумани «Ержар» маҳалласи ҳудудида жойлашган 109-милиция таянч пункти профилактика инспектори, капитан Баҳриддин Уралов хонадонларда тинчлик, тотувликка эришиш, оила ва турмуш доирасидаги келишмовчиликларни ҳал этиш учун бор имкониятларни ишга сола-япти. Бу борада яраштириш комиссияси билан ҳамкорликни йўлга қўйгани катта аҳамият касб этаяпти.

Суратда: капитан Баҳриддин Уралов яраштириш комиссиясининг навбатдаги йиғилишида иштирок этаяпти.

Б. Бегимқулов олган сурат.

Президентимизнинг ташаббуслари билан Республика ИИБ Академияси Сержантлар таркибини тайёрлаш бўйича олий курс ташкил этилганига кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин ўтган қисқа муддатда олий курсни битирган кўплаб сержантлар республикамиз ички ишлар идораларида намунали хизмат қилмоқдалар. Биз ИИБ Академиясида бўлиб, Сержантлар таркибини тайёрлаш бўйича олий курс бошлиғи, полковник С. Тангирбердиев ҳамда бир гуруҳ курсантлар, шунингдек, олий курсни битириб, хизмат қилаётган, айна кунларда малака ошириш учун ташриф буюрган сержантлар билан суҳбатлашдик.

— ИИБ Академияси Сержантлар таркибини тайёрлаш бўйича олий курсни ташкил этишдан мақсад, Республика-миз ички ишлар идоралар учун билими, касб маҳорати кучли, Президентимизга, халқимизга содиқ ва уларнинг ишончини қозона оладиган — профессионал ходимлар тайёрлашдир, — дейди суҳбатни бошлаб берган С. Тангирбердиев. — Ўқишни битирган сержантларимиз хизмат давомида ўзларига қўйилган аъло даражада бажараётганлари бизни қувонтирмоқда. Яқинда республика Ички ишлар вазирининг ўринбосари, полковник А. Шарафутдинов ҳамда вилоятлар ИИБларининг шахсий таркиб билан ишлаш хизмати бўйича ўринбосарлари иштирокида ўтказган учрашувимизда йиғилганлар сержантларимизнинг билими, иш фаолияти, касб маҳорати, муомала, кийиниш одоби ва касб маданиятининг юқорилигини айтиб ўтдилар. Шунингдек, битирувчиларимизнинг жойларда қандай хизмат қилаётганликла-

ри ҳақида Қорақалпоғистон республикаси ИИБ, Тошкент шаҳар ИИББ ва вилоятлар ИИБларидан ижобий жавоблар келмоқда. Жумладан, Андижон вилояти ИИБда хизмат қилаётган биринчи қалдирғочларимиздан О. Умаров Асака туманидан М. Араббаев Шаҳрихон туманида ИИБ вояга етмаганлар ва ёшлар орасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш инспектори бўлиб хизмат қилмоқдалар. Фарғона вилояти ИИБда эса Н. Сайфиддинов махсус отряд гуруҳи командири бўлиб ишламоқда. Бу кўзлаган мақсадга етаётганимизни, сержантларимиз ҳам ўзларига билдирилган ишончини оқлашаётганини кўрсатади.

Сержантлар таркибини тайёрлаш олий курсини битириб, хизмат қилаётганлар иккинчи мутахассислик бўйича олий ўқув юртларида таҳсил олишлари мумкин. Бундан ташқари республикамизда сержантлар малакасини ошириш бўйича тўртта мактаб очилиши режалаштирилган.

ИИБ Академияси сержант-

СЕРЖАНТЛАР: ОСОЙИШТАЛИК ИШОНЧЛИ ҚўЛЛАРДА

лар таркибини тайёрлаш олий курсини битирган Ф. Каримов, З. Примов, Ж. Худойбердиев, О. Аҳмедовлар айна кунларда Академия ҳамда олий курснинг ўзида турли лавозимларда хизмат қилмоқдалар.

— Мен ҳам олий курснинг битирувчилариданман, — дея суҳбатни давом эттирди кичик сержант Алишер Давлетов. — Айна кунда Хоразм вилояти ИИБ ЙХБда хизмат қиялпман. Ўқиш даврида пухта билим олганимиз ишда кўл келяпти. Ҳарбий хизматдан қайтгач, ички ишлар идораларига ишга кириш учун ҳужжат топширганимда Академияга, Сержантлар таркибини тайёрлаш олий курсига ўқишга юборамиз» дейишганда иккилангандим. Ўзим Жиззах Политехника институтининг автомеханика факультетини битирганман. Ўқишга кириб, гўё ҳарбий хизматни давом эттиргандек бўлдим. Чунки талабчанлик, қаттиққўллик билан пухта билим берилади, техника сирлари кунт билан ўргатилади. Айниқса, фуқаролар билан муомала қилиш, кийиниш, юриштириш маданияти борасида ҳам кўп нарса ўргандик. Олий курсни битирганимдан фахрланаман. Бизга командирлик қилиб, жанговар тайёргарликдан сабоқ берган майор Олимжон Худойберганов, шунингдек, устозларимиздан подполковниклар Н. Кузнецов, А. Базанян, майор М. Тожибоевлардан миннатдорман. Улар берган таълим-тарбия туфайли хизматда қийналаётганимиз йўқ. Ҳозир эса олий курсга келиб, хизматим бўйича янги буйруқлар, фан-техника янгиликларини ўрганиб, малака оширмоқдаман.

Биз билан суҳбатда бўлган кичик сержант Аъзамжон Анваржонов Ўзбекистон Миллий университетининг тарих факультетини битирган. Олий курснинг биринчи битирувчиларидан. Ҳозир у Тошкент шаҳар Юнусобод туман ИИБ ШТБИГда хизмат қилмоқда. У ҳам хизматдаги барча ютуқларим устозларимнинг берган пухта билимлари туфайлидир дейди ва устозларидан подполковник И. Пирматов, майор А. Пардиев ва бошқаларга ўз миннатдорчилигини билдирди.

Бугун олти ойлик олий курсда таълим олаётган ҳар бир бўлажак сержантларнинг асосий қисми олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассислар, ҳарбий хиз-

матда чиниқиб, оқ-қорани танниган ўқтам йигитлар. Уларнинг қўлларида тайёр диплом: ўз мутахассисликлари бўйича ишлаб, тинчгина кун кечириб юришлари мумкин эди-ку! Улар нима учун машаққатли, масъулиятли, ором нималигини билмайдиган ушбу касбни танладилар?

— Президентимиз айтганларидек ҳар бир милиция ходими ҳам аввало инсондир, аммо ҳар ким ҳам милиция ходими бўла олмайди, — дея сўз бошлади курсант Хайрулло Қодиров. — Эл-юрт осойишталиги йўлида туну кун ором билмай хизмат қилувчи, керак бўлса, Ватани учун жонини фидо қилувчи инсонларнинг фаолияти менга бегона эмас. Тоғам, амакиларим шу касбда ишлашади. Ўзим Андижон банк коллежини битирганман. Лекин Ватан посбони бўлишга аҳд қилдим. Халққа, Ватанга хизмат қилиб, улар-

да хизмат қилишга интилган ватанпарвар ёшларни жиддий мушоҳада қилиб, халқ, Ватан эрки, озодлиги, мустақиллигимизнинг янада гуллаб-яшнаши учун, ана шундай нохушликларнинг олдини олиш учун бел боғлашга ундади, — дейди андижонлик Шоирбек Жўраев.

Дарвоқе, Шоирбек Жаҳон тиллари университетининг инглиз тили факультетини битирган. Яхшигина лавозимда иш бошлаган Шоирбекнинг болалик орзуси — амакиси, лейтенант Дилмурод Жўраевдек (ҳозир истеъфода) милиционер бўлиш эди. Аввал университет таҳсили, кейин ҳарбий хизматда чиниққан йигит ҳеч иккиланмай ўзи севган касбни танлади.

— Олий курсда ўқиш, таълим-тарбия, спорт ва бошқа машғулотлар шунчалик кучли, шу билан бирга қизиқарлики,

нинг ишончини қозониш мард йигитнинг бурчи деб биламан. Мен танлаган касбимдан фахрланаман.

Самарқандлик Жобир Мамасолиев Тошкент Давлат юридик институтини, Воҳиджон Раҳматов эса Тошкент Давлат аграр университетини битириб, ҳарбий хизматдан қайтгач, ўқишга киришган. Бу йигитларнинг ҳам ушбу касбни танлашларига сабаб фидоийлик, албатта. Ватанга сидқидилдан хизмат қилишга, мустақиллигимизни асраб-авайлаб, унга кўз олайтирган ҳар қандай унсурларга, айниқса, конституцион тузумимизга қарши тиш қайраётган экстремистларга қарши курашиш, халқимизнинг осойишталигини таъминлаб, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жиноятчиларнинг пайини қирқишга ўз ҳиссасини кўшиш нафақат Жобир ва Воҳиджонни, олий курсда таҳсил олаётган ҳар бир бўлажак сержантнинг асосий мақсадидир.

— Кейинги йилларда мамлакатимизда, айниқса, Андижонда юз берган террорчилик ҳаракатлари Ватанини севган, уни ардоқлаб, буюк келажаги йўли-

дарларни, техника воситаларини, спорт машғулотларини ўзлаштиришда бир-биримиздан қолишмасликка ҳаракат қиламиз, — дея тўлқинланиб гапда давом этади Шоирбек. — Яшаш шароитимиз ҳам яхши. Кийим-бошимиз озода, овқатланишимиз жойида, тез-тез маданий-маърифий тадбирлар ўтказилиб, пойтахтимиздаги диққатга сазовор жойларга саёҳатга бориб турамиз. Ҳукуматимиз, ИИБ ва Академия раҳбарияти биз учун қилаётган ана шундай гамхўрликларга жавобан аъло ўқиш ва пухта ўзлаштириш билан жавоб беришимиз керак.

Бўлажак сержантларнинг қай бири билан сўзлашманг, танлаган касбидан фахрланиш, ўқиш учун яратилган шароитлардан ифтихор туйғусини ҳис қиласиз. Шундай бўлиши ҳам табиий, албатта. Осойишталигимизнинг бўлғуси посбонлари қанчалик кучли билим олсалар юртимиз шунчалик тинч, осмонимиз мусаффо бўлади.

Шаҳзода ХУДОЙБЕРДИЕВА
Суратларда: сержантлар таркибини тайёрлаш олий курси ҳаётидан лавҳалар.

ЎФАЛИНГ БЎЛСА, ШҲХ БЎЛСИН...

Ўша куни уйларига отасининг ҳарбий дўсти меҳмон бўлиб келган эди. Меҳмондорчилик аини қизиган пайти Улугбек шўхлиги тутиб, қийқирганча меҳмонхонага югуриб кирди.

Отаси:
— Ўғилтой, бизни уялтириб қўйдингиз-ку. Кўчада ўйнаш керак. Меҳмоннинг олдида тўполон қилсангиз уят бўлади, — деб дакки берди.

Меҳмон бўлса:
— Қўйсанг-чи, дўстим, — деди қўл силтаб. — Ўғил боланинг шўх бўлгани яхши. Шундайлардан ҳақиқий ҳарбий чиқади. Қани, бу ёққа кел-чи, ўғлим.

Улугбек дадил юриб унинг олдида бориб, салом берди.

— Ваалайкум ассалом! Баракалла! Дадилнигиам ҳарбийчасига-я. Ўсиб-улгайиб, менга ўхшаб ҳарбий бўлгин, бу сенга, — меҳмон шундай дея илгакка осиб қўйилган фуражкани олиб Улугбекка кийгизди.

Ўшанда фаришта «Омин!» деган эканми, шу-шу — Улугбекнинг кўнглида ҳарбийликка ҳавас уйғонди. Мактабни битириш арафасида ота-онасига ниятини айтди.

— Ўғлим, ҳарбийлик ҳам масъулиятли, ҳам машаққатли касб. Ироданг етадимми, бизларни уялтириб қўймайсанми? — сўради Баҳодир ака.

— Кўнглингизни тўқ қилинг. Ҳеч қачон юзларингизни ерга қаратмайман.

Улугбек ота-онасининг оқ фотиҳасини олиб, Самарқанд Олий ҳарбий кўмондонлик автомобиль муҳандислиги билим юртига ўқишга кирди. Бу ерда барча фанларни кунт билан ўрганди. Устозлар ўғилларини, кўрсатмаларини юрагига жо қилди. Ҳарбий техника сир-асрорларини пухта эгаллади. 1999 йилда ўқини имтиёзли диплом билан тугаллаб, республика ИИВ Қоровул кўшинларига қарашли ҳарбий қисмда хизматни бошлади.

Мана, етти йилдирки, шу жамоада фаолиятини давом эттиряпти. Нисба-

тан қисқа давр ичида рота командири ўринбосаридан батальон командири даражасигача етди. Армияда ҳамма иш баъзилар ўйлаганидек, фақат буйруқ бериш билан битавермайди. Ҳақиқий командир моҳир педагог, психолог бўлиши керак. Шундагина қўл остидагилари кўнглига йўл топа олади. Шахсий таркиб ўртасида обрў қозонади. Бир мультфильм қаҳрамони айтганидек, кишини ундан кўрққандан хурмат қилишмайди, балки бунинг учун хурматга сазовор бўлиш керак. Улугбек буни яхши билди. Шу сабабли батальондаги ҳар бир хизматчининг кўнглига йўл топишга ҳаракат қилади. Аини пайтда талабчанликни

ҳам ўрнига қўяди.

Ўтган йил Улугбек учун ҳар томонлама хайрли бўлди. Ўзи командирлик қилаётган жамоа ҳарбий-жанговар фаолиятда мақтовга арзигулик ютуқларга эришди. Шахсий ҳаётида ҳам қувончли воқеа юз берди — уйланди. Энди оила масъулияти ҳам зиммасига тушди. Қаҳрамони-миз ота-онасининг юзини ёруғ қилди. Ватани олдидаги бурчини аъло даражада бажариб келаяпти. Ўйлаймизки, у оила масъулиятини ҳам чуқур ҳис этади, турмуш ўртоғи билан бирга юртимизга муносиб ўғил-қизларни тарбиялаб вояга еткази.

Сурайё АБДУЖАББОРОВА.
Суратда: капитан У. ЮСУПОВ

ҲАММАСИ ОЛДИНДА

Турли шаҳарлардан келган минглаб йигитлар Ватан олдидаги бурчларини бажариш учун аскарлар сафидан ўрин олишди.

Подполковник Х. Абдураҳмонов командирлик қилаётган бўлинманинг ёш жангчилари хизматларида муваффақиятли давом эттиришмоқда. Улар ҳарбий мутахассисликларни эгаллашяпти, жисмонан чиниқишмоқда, жанговар техника ва замонавий қурол-аслаҳаларнинг сир-асрорларини ўрганишяпти. Ёш аскарларга бу борада шартнома

асосида хизмат қилувчилар яқиндан берилмоқда. Яқинда хизматга чақирилган жангчиларнинг аксарияти ўзларининг тиришқоқ, интизомли эканликларини намойиш этишди. Улар янгича шарт-шароитларга, қатъий кун тартибига тез қўникишди. Олдиларига қўйилган барча вазифа-

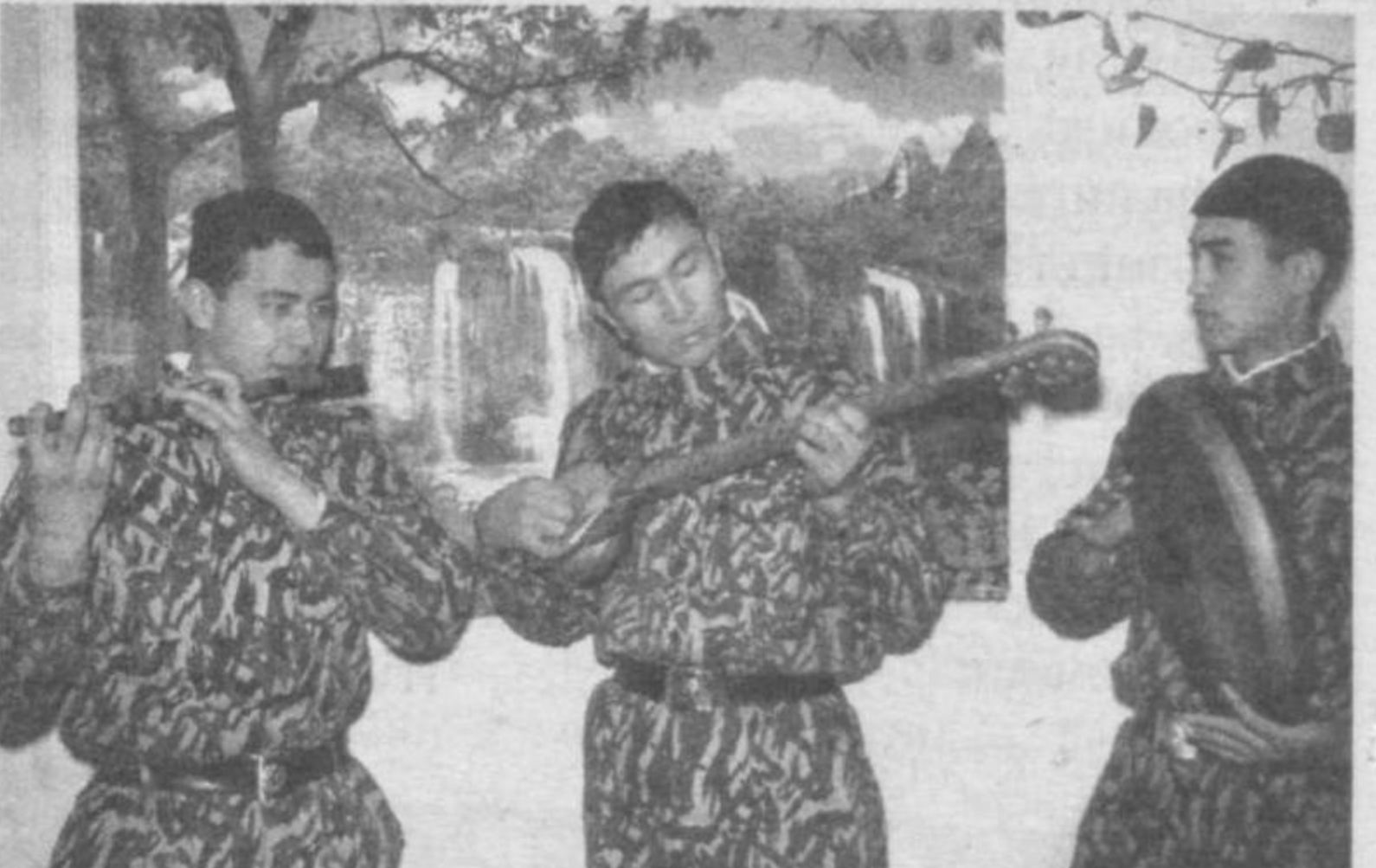
ларни ўз вақтида, аниқ, бекаму кўст бажаришга ҳаракат қилишяпти. Бўлинмада аскарларнинг дам олиши ҳам кўнглили ташкил этилган. Улар бўш вақтларида тренажёр залида шугулланишди, бадий ҳаваскорлик ансамбли ишида қатнашишди, ўз устларида ишлашди.

Ватанга хизмат - олий саодат

Суратларда: командирнинг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари, капитан А. Раҳматуллаев (чапдан) оддий аскар Ф. Тошматов билан навбатдаги ўқув машғулоти ҳақида суҳбатлашишяпти (юқоридаги сурат).

Халқ чолғу асбоблари бадий ҳаваскорлар ансамбли аъзолари оддий аскарлар И. Ахатов, С. Амонов ва О. Зоиров машқ пайтида.

Б. КЛЕЙМАН.
Муаллиф олган суратлар.

ҚАТРА

БЕДОРЛИК

Аскарлар ухлагани ётишди. Аммо, қаники, Ўктамнинг уйқуси келса... Ўйлаб қараса, хизматининг тугашига ҳам санокли ойлар қолибди. Бошда уйини, ота-онасини, қадрдон қишлоғини қаттиқ соғинган эди. Қатъий кун тартибига, анчайин машаққатли машғулотларга кўникмай қийналган эди. Бора-бора кўникди, машқларнинг ҳадисини олди. Энди бўлса ёш аскарларга билганларини ўргатапти. Ҳарбий жамоаси қадрдон бўлиб қолди. Ҳадемай хизматдошлари, командирлари билан ажрашишини ўйлаб юраги алланечук увишиб кетди.

Нима қилсин экан? Бир томонда ота-онаси, ака-укалари, севган қизи интиқ бўлиб кутишяпти. Синфдошларини ҳам соғинган. Киндик қони тўкилган уйини, қадрдон қишлоғини кўргиси келаяпти. Борганида Олапари ҳам думини ликиллатиб, югуриб чиқса керак. Ёки танимайдимми?

Иккинчи томондан ҳарбий жамоасини ташлаб

кеттишга қўзи қиймаяпти. Командири яқинда «Шартнома асосида хизмат қилиб қолсанг бўларди. Сержантлик мактабига юборардик. Уни битирганингдан сўнг билганларингни аскарларга ўргатиб юрардинг. Қуролли Кучларимизда сенга ўхшаган билимли, ҳаракатчан йигитлар хизмат қилиши керак», — деганди. Ўшандан буён оромини йўқотди. Ичида «Ота-онам нима дерканлар. Нодира кўнармикан?» деган ўй. Мана, ҳозир ҳам мижжа қоқмай ётибди.

Ўйлаб-ўйлаб бир қарорга келди. «Эртага отамга ётиги билан тушунтириб хат ёзаман. У киши онамни кўндиради. Нодирани бўлса ўзим кўндираман. Нима, севган ёри Ватан ҳимоячиси бўлса ёмонми? Бундан қувониши керак-ку. Чиндан севса кўнади...»

Шундан сўнг, кўнгли хотиржам тортиб, бир зумда уйқуга кетди. Кўп ўтмай навбатчи ҳаммага туриш ҳақида буйруқ берди...

ХУРШИД.

ШУНДАЙЛАР КЎП БЎЛСА

— Президентимизнинг юртимизда ҳар қандай жанговар вазифани адо этишга қодир, ихчам ва ҳаракатчан замонавий армияни шакллантириш, ҳарбий хизматни том маънода шон-шараф ишига айлантириш, ана шу мақсадда Қуролли Кучларимизда маънавий-маърифий тарбия ишларини кучайтириш хусусидаги фикрлари ҳарбийлар учун катта аҳамиятга эга, — деди биз билан суҳбатда республика ИИВ Қоровул кўшинларига қарашли ҳарбий қисм батальон командирининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари капитан Раҳмонжон Шавқиев. — Ўтган йили батальонимиз шахсий таркибининг жанговар шайлигини ошириш, ўқув жараёнини ва шахсий таркибнинг интеллектуал салоҳиятини такомиллаштириш, ҳарбий интизомни янада мустаҳкамлашда ва уларга етарли даражада қулайликлар яра-

Баҳриддин ЛУТФУЛЛАЕВ, сержант.
Суратда: капитан Раҳмонжон Шавқиев.
Муаллиф олган сурат.

ШЕЪРИЯТ МАРД ЙИГИТЛАР, СИЗНИ АЛЛОҲ ҚЎЛЛАСИН!

(Ватан ҳимоячиларига)
Тоғни уриб талқон қилар, йигитлар,
Ўз кўксини қалқон қилар, йигитлар,
Алпомишдек алп, паҳлавон йигитлар,
Элни севинг, эл меҳридан қўямасин!
Мард йигитлар, сизни Аллоҳ қўлласин!

Отангизга раҳмат ёғдириб яшанг,
Элни севинг, эл меҳридан қўямасин!
Мард йигитлар, сизни Аллоҳ қўлласин!

Жасур бўлинг, ботир бўлинг шерюрак,
Кўрқмас бўлинг, боболардек довиюрак,
Элга сиздек асл фарзандлар керак,
Элни севинг, эл меҳридан қўямасин!
Мард йигитлар, сизни Аллоҳ қўлласин!

Шаштингиз кўрганлар ҳавасда қолсин,
Пойингизга қизлар поёндоз солсин,
Баркамол, ёш авлод андоза олсин,
Элни севинг, эл меҳридан қўямасин!
Мард йигитлар сизни Аллоҳ қўлласин!

Тарихда ўчмас из қолдириб яшанг,
Ёмонни эсидан оғдириб яшанг,

Тойчоғингиз тулпор бўлсин, йигитлар,
Ҳар қадамда бахт ёр бўлсин, йигитлар,
Ватанда тўй, алёр бўлсин, йигитлар,
Элни севинг, эл меҳридан қўямасин!
Мард йигитлар, сизни Аллоҳ қўлласин!
Беги ДЎСТ.

ХОДИМЛАР САЛОМАТЛИГИНИ КЎЗЛАБ

Анъанага айланиб қолган «Бевосита мулоқот»нинг бу галги мавзуини тиббиёт масалаларига бағишладик. «Ҳомийлар ва шифокорлар» йилида ҳам асосий эътибор халқимиз саломатлигини сақлашга қаратилиши шубҳасиз. Чунки инсон соғлиги ҳар нарсадан азиядир. Республика ИИБ Тиббиёт бошқармаси бошлиғи, полковник Абдуазим Аминов, бошқарма бошлиғи ўринбосари, полковник Ринат Равшанов, санитария-эпидемиология назорат бош маркази бошлиғи, полковник Деҳқонбой Тўраназаров, бош хирург, подполковник Рауф Ризаев, тиббий таъминот бўлими бошлиғи, майор Абдурахмон Назаров, молия-иқтисод бўлими бошлиғи, майор Фарҳод Шарипов, бош фтизиатр, майор Исмоил Маҳмудов, ИИБ Стоматология поликлиникаси бошлиғи, подполковник Саъдулла Муҳамедов навбатдаги меҳмонларимиз бўлишди.

И. Маҳмудов

Р. Равшанов

— Алло, ассалому алайкум. Бу «Бевосита мулоқот»ми?

— Ҳа.

— Ҳамза тумани ИИБ профилактика инспектори Абдумалик Эшонжоновман. Ангинани олдириш йўли қандай бўлади. Шу тўғрисида батафсилроқ маълумот берсангиз?

— Ангина уч босқич-

сация ҳолатида бўлганида бажарилади. Иложи борича ангинани эҳтиёт қилиш зарур. Сабаби, у ҳар хил юқумли касалликларни ичкарига ўтишидан ҳимоялайди. Ўзбошимчалиқ билан турли хил муолажаларни қўллаш оғир асоратлар қолдириши мумкин. Сиз яхшиси, Тошкент шаҳар ИИББ поликлиникасига бориб, тегишли мутахассисларга муурожаат этинг.

— Алло, Самарқанддан Темур Холиқулов безовта қилипти. Айтинг-чи, ички ишлар ходимлари оила аъзоларининг санаторийларда даволанишлари тартиби қандай? Имтиёзлар ҳам кўзда тутилганми?

— Аввало, ички ишлар ходимларининг оила аъзолари ходим билан бир ҳисобда турган поликлиникадан маълумотнома олинади. Хизмат қилаётган жойга қараб, тегишли тиббиёт хизмати бошлиғи номинанга йўлланмалар сонини кўрсатган ҳолда ариза

ёзилади. Аризага шифокор томонидан берилган маълумотнома ҳам илова қилинади. Шунингдек, қуйидаги имтиёзлар ҳам белги-ланган:

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг 1994 йил 10 июндаги «Санаторий-курорт таъминотини такомиллаштириш тўғрисида»ги буйруғига мувофиқ:

— ички ишлар идораларининг офицерлар таркиби йўлланма баҳосининг 25 фоизини:

— ички ишлар идораларининг офицерлари, муддатидан ортиқ хизматда қолдирилган ҳарбий хизматчиларнинг оила аъзолари йўлланма баҳосининг 50 фоизини тўлайдилар:

— сафдорлар ва сержантлар таркибига ҳамда муддатидан ортиқ хизматда қолдирилган ҳарбий хизматчиларга;

— иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари, Афғонистонда ҳарбий хизмат ўтаганлар, Чернобил ҳалокати қатнашчиларига;

— ички ишлар идоралари офицерлари, муддатидан ортиқ хизматда қолдирилган ҳарбий хизматчилардан хизмат вазифаларини ўташ пайтида касалланиш туфайли I-II гуруҳ ногирони бўлиб нафақага чиққанларга эса йўлланма бепул берилиши белгилаб қўйилган.

— Ассалому алайкум, Фарғонадан Тоҳир Расуловман. Юқумли касалликларнинг олдини олиш юзасидан қандай ишлар олиб борилапти?

— Ҳар йили кузги-қишқи мавсумга тайёр-гарлик қўриш юзасидан қабул қилинган Давлат дастурини бажариш бўйича ички ишлар идораларининг ҳам дастури Ички ишлар вазири томонидан тасдиқланади. Яқунланган йилда юқумли касалликлар таҳлили асосида ИИБ Тиббиёт бошқармаси шахсий таркибни қайси касалликлардан эмлаш тўғрисида таклиф киритади. Шу асосда юқумли касалликлар, жумладан гриппга чалинмаслик учун ҳар йили махсус тадбирлар ўтказилади. Бунда биринчи навбатда аҳоли билан кўпроқ мулоқотда бўладиган ходимлар — тиббий хизмат вакиллари, ҳарбий жамоалар, олий ўқув юрти курсантлари эмланади. Ўтган йилнинг ноябрь ойида тизимимизда ана шундай тадбир ўтказилди. Хизмат шароитлари нисбатан қийин бўлса-да, ички ишлар идораларида юқумли касалликларга чалиниш республика миқозининг ўртача кўрсаткичидан ҳам паст.

— Чирчиқдан Холида Абророваман. Нима сабабдан ИИБ даволаш-профилактика муассасаларида овқатланиш учун пул тўланади?

— Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 2 декабрдаги Қарори ҳамда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг 1999 йил 21 январдаги буйруғига мувофиқ Ички ишлар вазирлигининг турғун даволаш-профилактик муас-

сасаларида даволанаётган ички ишлар идоралари офицерлари, сафдор ва сержантлари, муддатидан ортиқ хизмат қилаётган сержантлар, ишчи ва хизматчилар, пенсионерлар ва уларнинг оила аъзолари (тушки ва кечки овқат учун) овқатланиш тўлови нақд пул тўлаш йўли билан амалга оширади.

Ходимлар томонидан овқатланиш учун тўланган ҳақ, ойлик маошининг озиқ-овқат учун ажратилган қисмидан кўп бўлса, унинг фарқи улар хизмат қилаётган идоралар харажатлари сметаси бўйича тежамлар ҳисобидан тақдим этилган ҳисоб-китоб варақаси орқали (ишчи ва хизматчилар томонидан тўланган ҳақ эса тўлалигича) ундириб берилади.

— Ассалому алайкум, Чилонзор туманидан Собит Акмаловман. Айтинг-чи, ИИБ Стоматология поликлиникасида ходимларнинг оила аъзоларига хизмат кўрсатиш қай тартибда? Хизматлар пулликми?

— ИИБ Стоматология поликлиникасида шаҳодатланган ходимларнинг ҳамда майор ва ундан юқори унвонда нафақага чиққан пенсионерларнинг оила аъзоларига, яъни турмуш ўртоғи ва 18 ёшгача бўлган фарзандларига бепул стоматологик ёрдам кўрсатилади. Мазкур шахсларга ҳамда тизимдаги ишчи-хизматчиларга ортопедик ва ортодонтик ёрдам пуллик кўрсатилади. Улардан ташқари барча стоматологик хизмат турлари бепул кўрсатилади. Шаҳодатланган ходимлар ҳамда майор ва ундан юқори унвондаги пенсионерлар учун стоматологик ёрдамнинг барча турлари бепул кўрсатилади. Шунингдек, ИИБ Стоматология поликлиникасида тишсизликни имплантлар ёрдамида даволаш усули йўлга қўйилган. Барча бириктирилган таркиб учун тиш имплантларини ўрнатиш бепул. Имплантларга тиш протезлари тайёрлаш учун ўрнатилган тартибда пул тўланади. Эркин ёлланган ходимларнинг фақат ўзларигагина хизмат кўрсатилади. Уларнинг оила аъзоларига хизмат кўрсатиш кўзда тутилмаган.

Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, ходимларга зарур ҳолларда ИИБ Марказий поликлиникасининг уйда тиббий ёрдам кўрсатиш хизмати орқали Стоматология поликлиникаси мутахассислари томонидан ҳам уйда биринчи тиббий стоматологик ёрдам кўрсатилади.

А. Аминов

— Мен Тошкент шаҳридан Манзура Алимоваман. Кўп йиллар ички ишлар идораларида эркин ёлланган хизматчи сифатида ишладим. Ҳозир пенсиядаман. Касал бўлиб қолсам ички ишлар тизимининг тиббиёт хизматидан фойдаланишим мумкинми?

— Ички ишлар идораларида эркин ёлланиб хизмат қилаётган ходимлар ишлаётган даврларида тиббий хизматдан фойдаланишди. Бироқ улар пенсияга чиққанларидан кейин ўзлари яшаб турган жойдаги тиббий муассасаларга муурожаат этишлари керак. Чунки эркин ёлланган хизматчилар пенсияга чиққанларидан кейин уларга ИИБ тиббиёт муассасаларида хизмат кўрсатиш кўзда тутилмаган.

— Алло, мен Сирғали туманидан Бобур Асеновман. Отам бетоб бўлиб қолдилар. Уларни ИИБ Марказий касалхонасида даволатишим мумкинми?

— Ички ишлар вазирлигининг Марказий касалхонасида даволаниш учун шаҳодатланган ходимлар ва уларнинг оила аъзолари, яъни турмуш ўртоғи, 18 ёшгача бўлган фарзандлари қабул қилинади. Шунингдек, майорлар ва ундан юқори унвондаги ходимлар нафақага чиққанларида, хизмат даврида ҳалок бўлган ходимларнинг оила аъзоларига ҳам хизмат кўрсатилади. Бироқ уларнинг ота-онаси, ака-укаси, опасингилари касал бўлганда даволаниш кўзда тутилмаганлигини эслатиб ўтаемиз. Эркин ёлланган хизматчиларнинг эса фақат ўзлари даволанишлари мумкинлигини қайд этаемиз.

— Мен Жиззах вилоятидан Бекмурод Қодировман. Тиббий кўрикдан ўтганимга кўп бўлгани йўқ. Бошқа хизматга ўтказишяпти. Қайта тиббий кўрикдан ўтишим керакми?

Одатда шаҳодатланган ходимлар бир йилда бир марта тиббий кўрикдан ўтказилади. Агар мана шу муддат ичида бошқа хизматга тайинланса, у қайтадан тиббий кўрикдан ўтиши шарт эмас. Бироқ юқори

лавозимга тайинланаётган ходимни янги лавозимни бажариш учун саломатлиги тўғри келадими, йўқми билиш учун кадрлар бўлими тавсиясига кўра ҳарбий-тиббий комиссия кўригидан ўтиши белгилаб қўйилган.

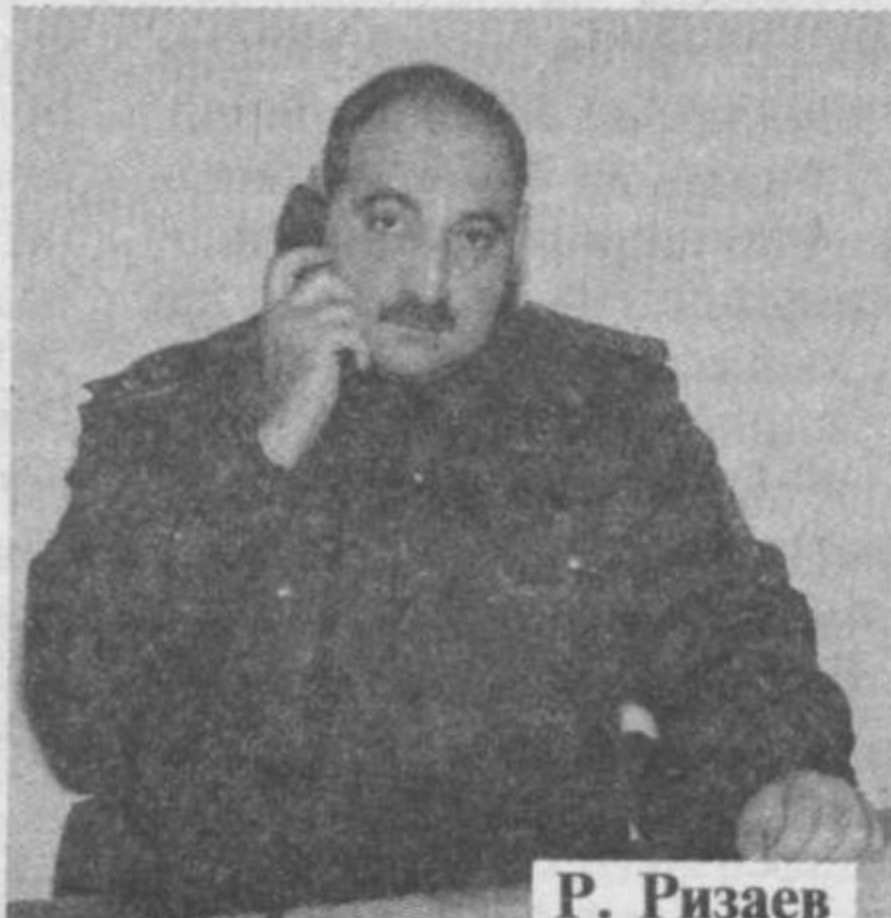
— Алло, «Бевосита мулоқот»ми? Мен Ўртачирчиқ туманиданман. Икки марта зотилжам касали билан оғридим. Яна шу касалга йўлиқиб қолмай деб кўрқаман.

— Кейинги пайтда бу касалга чалинаётганлар сони кўпайиб бораётга-

Д. Тўраназаров

нани айтиб ўтган ҳолда ундан фориғ бўлишнинг чоралари ҳам борлигини таъкидлаш жоиз. Бу касалга яна йўлиқмаслик учун аввало, шифокор назоратидан ўтиб туриш лозим. Овқатланиш тартибини бузмаган ҳолда, унинг таркибини ҳам бойитиб бориш, организмнинг касалликларга қарши курашувчанлигини, яъни иммунитетни ошириш керак. Бунинг учун дармондорили таом-

Р. Ризаев

лар, сабзавотлар, мевалардан истеъмол қилиб туриш керак. Сигарета, спиртли ичимликлар, гиёҳвандлик моддалари инсон организмдаги иммунитетларни сусайтириб юборади. Бу эса орга-

А. Назаров

низмнинг касалликларга тезда чалинишига олиб келишини билиб қўйган фойдадан холи эмас.

Мулоқотни Садриддин ШАМСИДДИНОВ, Қобилжон ШОКИРОВлар ёзиб олдилар.

С. Муҳамедов

ли кўринишда бўлади: компрессия, субкомпрессия ва декомпрессия. Биринчи ҳамда иккинчи босқичларда касалликни даволаса бўлади. Бемордаги ангинанинг қайси кўринишда эканлигини шифо-

Ф. Шарипов

корлар аниқлайди. Мабодо, ўша аъзонинг ҳужайралари бузилиб, ўз фаолиятини бажара олмай-ган бўлса, жарроҳлик йўли билан олиб ташланади. Бу фақат декомпес-

Ёнги қадим-қадимдан инсонлар бошига кулфат келтирадиган офатдир. Шунинг учун ҳам унинг олдини олиш ва содир бўлганда тезроқ бартараф этишга ҳаракат қилинади. Аксарият ёнгиларни ўчириш, мол-мулк, инсонларни офат чангалидан қутқариб қолишга эришиляпти. Бироқ йирик ишлаб чиқариш корхоналари, омборлар, айниқса, нефть ва нефть маҳсулотлари, тез ёнувчан моддалар тайёрланадиган объектларда ёнги рўй берса, уни бартараф этишга имкон қолмайди. Алангаси осмонга ўрлаган, иссиқлиги бир неча юз даражага етган оловни ўчиришга инсон ҳам, техника ҳам ожизлик қилиб қолади. Натижада халқ хўжалиги катта миқдорда зарар кўради. Узоқдан сув сеиб ёки тепадан кўпик сочиб ҳам ўчириб бўлмайдиган ёнгиларни қандай бартараф этиш мумкин? Бу муаммо кўп йиллардан бери олимлар, мутахассислардан ечимини кутяпти.

қандай амалга ошириш мумкинлигини аниқлаб етди.

У ўз гоёларини амалиётга тадбиқ этишни кучли иссиқлик оқимидан ҳимоя қилувчи, юқори сифатли ҳимоя экранларини яратишдан бошлади. М. Усмонов томонидан ихтиро этилган ва синовдан ўтказилган бу қурилмалар мураккаб ёнгиларни жуда яқин масофадан туриб, ҳатто оловнинг ичига кириб ўчириш имконини берди.

1999-2003 йилларга мўлжалланган «Халқ хўжалик объектларида ёнгига қарши янги воситаларни ишлаб чиқиш ва жорий этиш» деб номланган Россия-Ўзбекистон қўшма лойиҳасида М. Усмонов республикамиз томонидан раҳбар сифатида иштирок этади. Мазкур лойиҳа бўйича ёнги ўчириш янги авлод қурилмалари ишга тушириш ва ишлаб чиқиш бўйича ҳар иккала республиканинг патентларини олишга муваффақ бўлди. Шунингдек, 40 дан ортиқ хорижий мамлакатлар-

нини беради. Қурилмаларни йилдан-йилга такомиллаштириб бориш натижасида кўзланган асосий мақсадга эришилди. Энди энг кучли ёнги ҳам бу экрандан фойдаланиб ишлаётган ўт ўчирувчилар ҳаётига ҳавф сола олмайдиган бўлди. Бу ихтиро яна шундай ижобий хусусиятларга эгаки, у энгил, хоҳлаган пайтда ёнгининг исталган жойига кўчириш мумкин. Бу эса ёнгни ўчиришга кетадиган вақт ва сарфланадиган сув миқдорини анча камайтириб, ўт ўчириш бўлинмаларининг техник-тактик имкониятларини оширади.

Ҳимоя экранлари Кўкдумалоқ нефть конининг газ қудқларидан биридан чиқаётган газ конденсатининг ўз-ўзидан ёниб кетиши оқибатида содир бўлган катта ёнгини ўчириш пайтида жанговар синовдан ўтди. Ушанда ёнаётган фавворанинг баландлиги 90 метрни ташкил этган эди. Республика ИИВ Ёнги хавфсизлиги Бош бошқармаси раҳбарияти томонидан ҳимоя экранларини

М. Усмоновнинг дунё фан ва техникаси олдидagi ушбу хизматларини инобатга олган, «Бутун жаҳон Интеллектуал мулк» («WIPO» Женева) ташкилоти уни «Олтин медаль» билан тақдирлади.

ЧЕГАРА БИЛМАС БАЛОНИ ДАФ ЭТАР ЎЗБЕК ЎҒЛОНИ

Ички ишлар вазирлиги Ёнги хавфсизлиги олий техник мактаби олимнинг ихтироси дунё ҳамжамияти эътиборида

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Ёнги хавфсизлиги олий техник мактабида ҳам офатнинг олдини олиш ва уни бартараф этиш учун кенг қамровли изланишлар олиб бориляпти. Кейинги уч йилнинг ўзида билим даргоҳи профессор-ўқитувчиларнинг 40 дан ортиқ илмий ишлари чет элларда нашр қилинди. Хорижий ва МДХ давлатларидан ўндан ортиқ ихтироларга патентлар олинди. Булар орасида мактабнинг илмий-тадқиқот маркази бошлиғи, физика-математика фанлари номзоди, полковник Миржалил Усмоновнинг ихтироси айниқса, диққатга сазовордир.

Бу изланувчан олим ёнги хавфсизлиги хизмати мутахассисларини тайёрлашга умрининг йигирма йилдан ортиқроқ даврини бахшида этди.

Уқув жараёнини ва илмий ишларни амалиёт билан боғлаб олиб боришга одатланган жонкуяр мураббий мамлакатимизнинг турли ҳудудларида хизмат қилаётган шогирдлари билан тез-тез учрашиб туради. Улар устозларига ёнги хавфсизлиги тизимида мавжуд мураккабликлар, ёнги ўчириш соҳасида дуч

келинаётган муаммолар, ёнгиларда қолган одамларни қай йўсинда қутқариб қолаётганликлари, баъзан ўзлари ҳам оғир тан жароҳатлари олишлари ва айрим ҳамкасблари эса ҳалок бўлганлари ҳақида сўзлаб беришарди.

Миржалил Ҳамидовичга доимо бир ўй: қандай қилиб бўлмасин, ёнги ўчиришнинг оптимал йўллари топилсин, ёнгилар туфайли одамларнинг, шу жумладан, ўт ўчирувчиларнинг жароҳат олишлари ва ҳалок бўлишлари олдини олишни таъминловчи шарт-шароитлар яратиш истаги тинчлик бермасди. Бу йўлда бор билим-тажрибаларини ишга солишга интиларди.

Ниҳоят узоқ йиллик изланишлар ўз самарасини бера бошлади. Ўзининг илк тажрибаларини Москва Давлат университетининг физика факультети лабораториясида ўтказди. Тиниб-тинчимас тадқиқотчининг изланишлари натижаси илму фан соҳасидаги энг нуфузли бўлган «Fire Technology» журналыда босилиб чиқди. Ана шунда М. Усмонов кўп йиллардан буён ўзини қийнаб келадиган жумбоқнинг ечимини топгандек бўлди ва дилида тугиб юрган ниятларини

Оловнинг кучли тафти қурилма ичидagi ўт ўчирувчилар учун хавф туғдирмайди.

нинг патент маҳкамаларига талабномалар жўнатилди.

Ёнги ўчиришнинг бу янги авлод қурилмалари 1999 йили Тошкент шаҳрида (ёғоч объектини ўчиришда), 2000 йил Қашқадарё вилоятида (газ фонтанини ўчиришда), 2001 йил Чинобод нефть базасида (тўкилган нефть ёнганда ўчиришда), 2001 йил Олмалиқда (олтингургут ёнгинини ўчиришда) синовдан ўтказилди. М. Усмонов шунингдек, 2001-2003 йилларга мўлжалланган Ўзбекистон-Қозоғистон қўшма лойиҳасида ҳам республикамиз томонидан раҳбар сифатида иштирок этди. У яратган қурилмалар 2001 йил Чимкент шаҳрида (тўкилган нефтни ўчиришда) синовдан ўтказилиб, ижобий хусусиятларини намойён этди ва юксак баҳоланди. Чунки, бу ҳимоя экранлари орқали нафақат оловга яқинлашиш, балки кутуриб ёниб турган аланга ичига кириш ва унинг орасидан ўтиш ҳам мумкин. Шунингдек, бундай экранлар ёрдамида очиқ ҳудудларда ёнгининг тарқалишини олдини олиш, шу жумладан, бино ва иншоотлар ичкарисидаги ёнги ўчоқларини ҳам бартараф этиш мумкин.

Оловдан ҳимоя экранларининг энг диққатга сазовор томони шундаки, у иссиқлик оқимини 100-120 маротаба камайтириб, аланга таъсири остида чекланмаган вақт мавжудлигида ишлаб олиш имко-

келтириб, синаб кўришга рухсат берилди. Экранлар ёниб турган фаввора марказидан нисбатан яқин масофага жойлаштирилиб, бу кучли ёнгини ўчириш билан курашаётган ходимларни 14 сутка мобайнида ҳимоя қилди ҳамда улар эвазига оловни ҳеч қандай талофатсиз бартараф этишга эришилди.

Ҳимоя экранлари айниқса, жуда юқори иссиқлик оқими яқинида туриб ҳам ёнгига қарши курашиш ишларини олиб бориш имконини беради. Масалан, ҳар бир нефть қазиб олиш ва нефтни қайта ишлаш заводларида қуйиш-тўкиш эстакадалари мавжуд бўлиб, бу эстакадалар сув отувчи лафет дастаклари (стволлари) билан ёнгиндан қўриқланади. Аммо амалиёт шунини кўрсатадики, агар ёнгини тезда ўчириш имконияти бўлмай, аланга атрофга тарқала бошласа лафет дастакларида ишловчи ўт ўчирувчилар ўта юқори ҳароратга дош бера олмай ҳалок бўлишлари ёки оғир жароҳат олишлари мумкин. Бундай оғир пайтларда ўт ўчирувчилар лафет дастакларини зудлик билан тарк этишга мажбур эдилар. Оқибатда юзлаб техника ва қимматли хомашёнинг ёниб кул бўлиши, жуда катта миқдорда моддий зарар етказилиши, энг ачинарлиси инсон ҳаётига ва атроф-муҳитга жиддий зарар етиши мумкин эди. Шу боисдан, эстакадалар атрофидаги лафет дастаклари олдида ҳимоя экранларининг қўйилиши юқорида қайд

этилган муаммоларнинг ҳал этилишига олиб келди. Бунда ёнги тезда ўчирилмасдан, атрофга тарқаб кетган тақдирда ҳам ўт ўчирувчилар ҳимоя экранлари панасида бемалол ёнгини ўчириш билан боғлиқ ҳаракатларини давом эттириш имкониятига эга бўладилар. Бундай стационар лафетлар эса ҳар бир мамлакатда минглаб топилди, шу боисдан бу ҳимоя экранлари барча давлатлар ёнги хавфсизлиги хизмати учун зарур ва самарали қурилмалардир.

Полковник М. Усмонов ўз ихтиросини аввало ўз мамлакатимизда амалиётга тадбиқ этилишини истади. Шу боисдан, у амалга ошироқчи бўлган ҳар бир синов ва тажрибасини ҳамisha ЁХОТМ бошлиғи, генерал-майор М. Собиров ва республика ИИВ Ёнги хавфсизлиги Бош бошқармаси бошлиғи, полковник А. Исмоловлар билан маслаҳатлашган ҳамда мутахассислар ёрдамига таянган ҳолда амалга оширишга интилади. Республикамиз вилоятларидаги нефть ишлаб чиқиш ва қайта ишлаш заводларида ҳамда бошқа йирик саноат иншоотларида синаб кўриш борасида бу вилоятларнинг ёнги хавфсизлиги хизмати мутахассислари билан доимий ҳамкорликда иш олиб борди.

Шу кунларда М. Усмонов Қашқадарё вилояти ИИБ ЁХБ бошлиғи, полковник Д. Пулатов ва Бухоро вилояти ИИБ ЁХБ бошлиғи, полковник Ҳ. Шариповлар билан газ ва нефть фаввораларида содир бўлган ёнгиларни ўчириш пайтида лафет дастаги операторини кучли иссиқлик оқимидан ҳимоя қилувчи «Соғда-4» деб аталувчи қурилмаларни ишлаб чиқиш ва амалиётда қўллаш устида иш олиб бормоқдалар. Бундай қурилмаларнинг 8-10 таси ёнаётган фаввора атрофида ўрнатилади ҳамда лафет дастаклари орқали берилаётган кучли сув босими ёрдамида аланга муайян баландликка йўналтириб юборилади, натижада пастла, фаввора атрофида ёнгини бартараф этиш борасидаги ишларни давом эттиришга имконият яратилади.

Шунингдек, ҳозирги пайтда Ангрэн ва Поп туманлари нефть базалари (омборлари)нинг қуйиш ва тўкиш эстакадаларида 60 та, Муборак газ компрессор станциясида эса 8 та оловдан ҳимоя экранлари ўрнатилиб, синовдан ўтказилмоқда.

Ўтган йилнинг 13 июлида Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи эстакадасида содир бўлган йирик ёнгини ўрганиш натижаларидан келиб чиққан ҳолда республика ИИВ Ёнги хавфсизлиги Бош бошқармаси томонидан «Ўзбекнефтгаз» миллий ҳолдинг компанияси корхоналарида «Соғда-2» экранлари билан жиҳозланган стационар лафет қурилмаларини ўрнатиш тавсия этилди.

Полковник М. Усмоновнинг бу ихтироси халқаро аҳамиятга эга эканлигини тушуниб етган мамлакатимиз Фан ва технологиялар маркази олимнинг юксак хизматларини муносиб баҳолади. Давлатимиз фан ва технологиялар маркази, патент муассасалари ва ҳомийларнинг қўллаб-қувватлашлари натижасида айни пайтда дунёда тенги йўқ бу ихтиро технологияси учун жаҳоннинг 17 та нуфузли давлатидан, жумладан Россия, Буюк Британия, Франция, Германия, Италия ва Канада давлатларидан патент ёрлиқлари олинди.

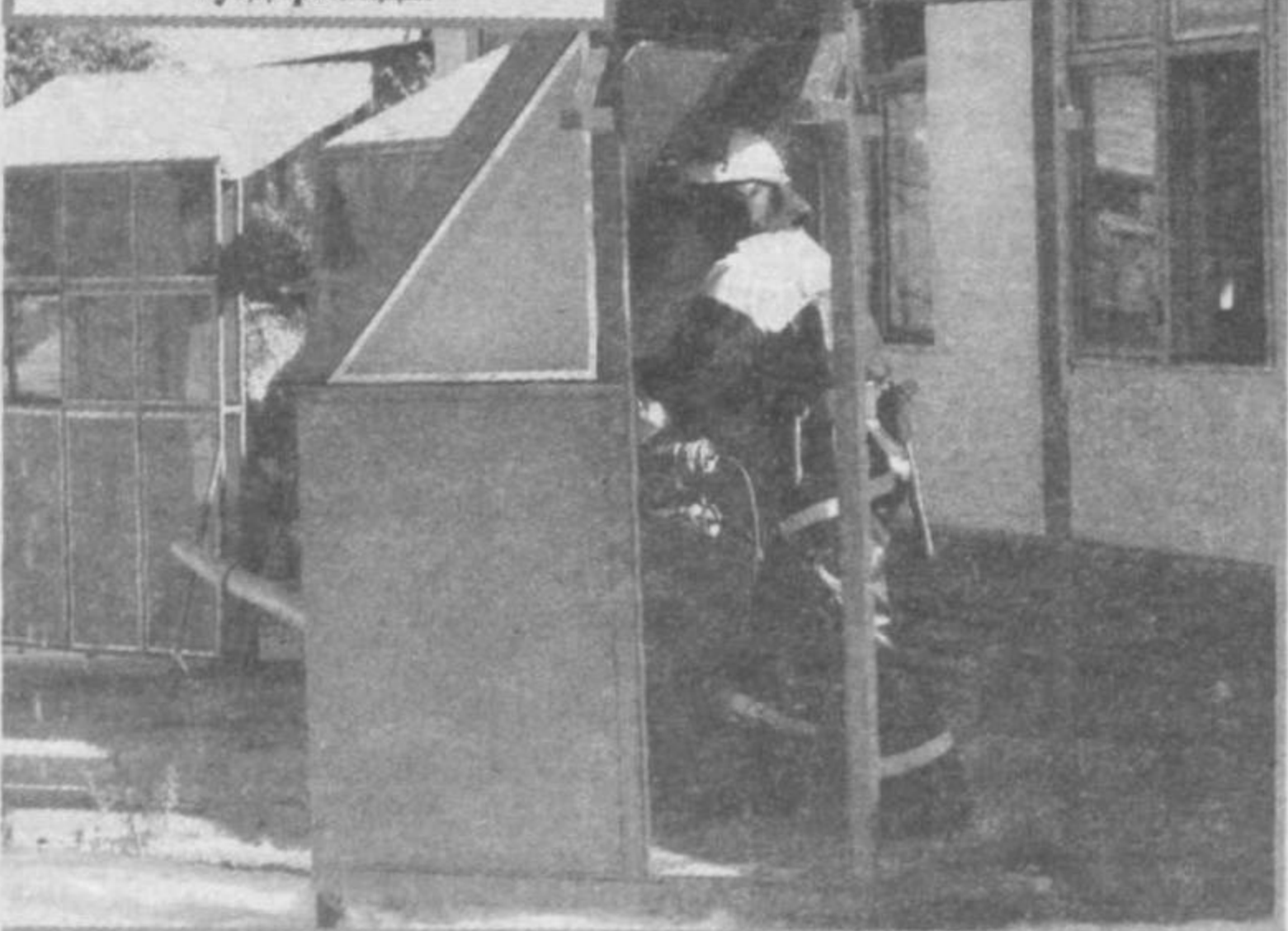
Олимнинг дунё фан ва техникаси олдидagi ушбу хизматларини инобатга олган, «Бутун жаҳон Интеллектуал мулк» («WIPO» Женева) ташкилоти уни «Олтин медаль» билан тақдирлади. Хорижий давлат вакилларига ҳам патентлар олиш ҳақида таклифлар берилди.

Бундан ташқари, яқинда полковник М. Усмонов Россия Федерацияси Ёнги хавфсизлиги академиясининг академиги ҳамда Бутун жаҳон Комплекс хавфсизлик Фанлар академияси мухбир-аъзоси этиб сайланди.

Шу кунларда полковник М. Усмонов раҳбарлик қилаётган ИИВ ЁХОТМ Илмий-тадқиқот маркази ҳодимлари томонидан бир ва рақайига бир неча йўналишлар, жумладан, ёнги хавфсизлиги бўйича турли илмий тадқиқотлар, меҳнатни муҳофаза қилишнинг ва ёнги хавфсизлигининг замонавий қоидаларини ишлаб чиқиш, яқин келажакда эса хорижий давлатлар ва мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган ёнги хавфсизлиги учун салбий хусусиятларга эга бўлган қурилиш материаллари ва халқ истеъмолчи маҳсулотларини аниқловчи кимё-технология лабораториясини барпо этиш борасида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда.

Зикрилла НЕЪМАТОВ, подполковник.

Ушбу қурилма анча энгил бўлганлиги сабабли уни бир жойдан иккинчи жойга кўчириш унчалик муаммо туғдирмайди.

ЖУМА, 20

«Ўзбекистон»

Телеканалли

6.25 Курсатувлар дастури. 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»...

«Ёшлар»

Телеканалли

6.25 Дастуринг очилиши. 6.30 «ЯНГИ ТОНГ»...

«Ёшлар»

Телеканалли

6.25 Дастуринг очилиши. 6.30 «ЯНГИ ТОНГ»...

«Ёшлар»

Телеканалли

6.25 Дастуринг очилиши. 6.30 «ЯНГИ ТОНГ»...

«Sport»

Телеканалли

7.30 «Хабарлар». 7.50 «Бодро утро»...

30-й канал

12.00 Открытие программы. 12.05, 16.45, 19.45 «Телехамкор»...

ОРТ

6.00 Телеканал «Добро утро» 9.00 Новости...

ОРТ

Телеканалли

18.20 Курсатувлар тартиби. 18.30 «Пойтахт»...

«Тошкент»

Телеканалли

18.20 Курсатувлар тартиби. 18.30 «Пойтахт»...

РТР

5:00 «Добро утро, Россия!». 8:45 Сериял «Опера. Хроники убойного отдела»...

ДТВ

9.00 Мультфильмы. 10.00 Сериял «НЯНЯ»...

НТВ

6:00 «СЕГОДНЯ УТРОМ». 8:55 Сериял «ВОКЗАЛ»...

ТВ 3

8.30 Победоносный голос верующего. 9.00 - 10.45 Мультфильмы...

ДТВ

9.00 Мультфильмы. 10.00 Сериял «НЯНЯ»...

СТС

8.00 «ЛУЧШИЕ». Сериял. 8.50 Мультфильмы...

7 ТВ

7.00, 15.30 Конный спорт. 7.30, 1.30 Покер...

ОРТ, жума

1.10 Бадий фильм «ГОЛИБ» («ФАВОРИТ»)

Америка, ўтган асрининг 30-йиллари...

ОРТ, якшанба

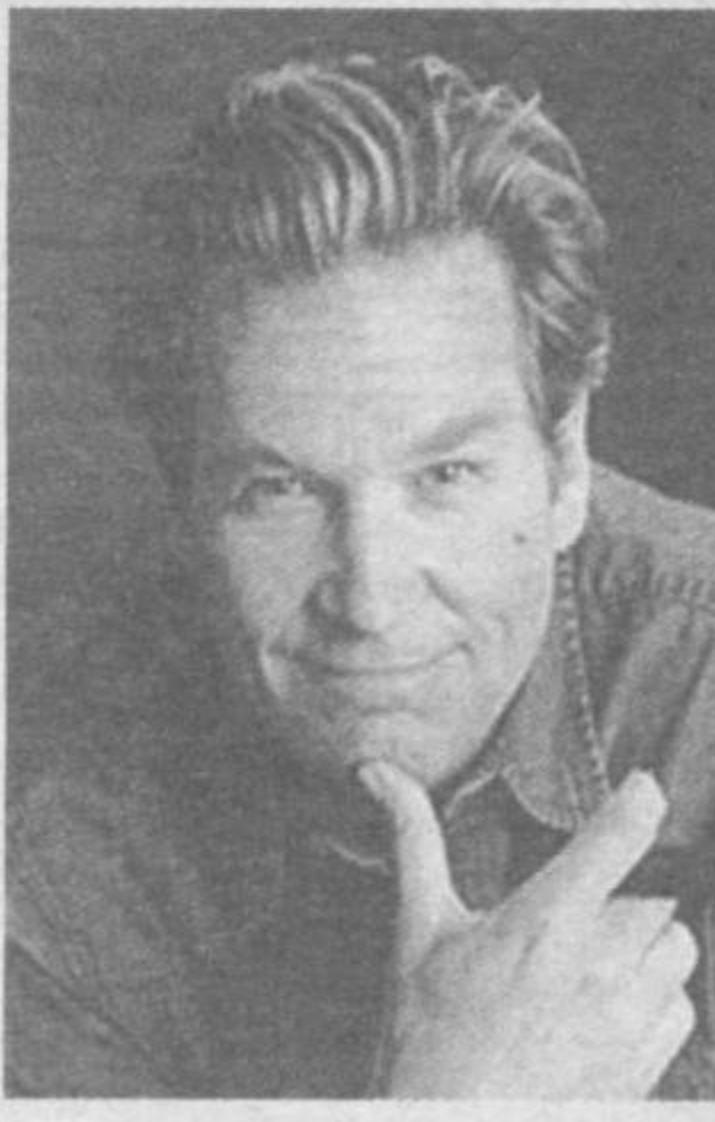
1.30 Детектив «ОБЪЕКТИВДАГИ АЖАЛ» («СМЕРТЬ В ОБЪЕКТИВЕ»)

Машхур сураткаш Пол Галеско ўзининг инжиқ хотини...

СТС, якшанба

2.35 Фантастика «НИМАДИР» («НЕЧТО»)

Америкалик олимлар экспедицияси Антарктидага йўл олади...

ТВ 3, шанба

23.00 Жангари фильм «ҚОПАФОН ИТ» («ЦЕРБЕР»)

Жиноятчилар тўдаси «Марс қилчи» деб аталувчи мўъжиза...

ОРТ, якшанба

1.30 Детектив «ОБЪЕКТИВДАГИ АЖАЛ» («СМЕРТЬ В ОБЪЕКТИВЕ»)

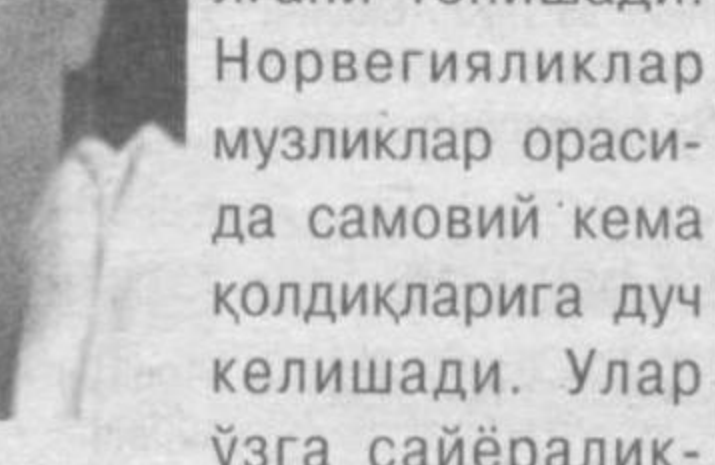
Машхур сураткаш Пол Галеско ўзининг инжиқ хотини...

СТС, якшанба

2.35 Фантастика «НИМАДИР» («НЕЧТО»)

Америкалик олимлар экспедицияси Антарктидага йўл олади...

ОРТ, жума

1.10 Бадий фильм «ГОЛИБ» («ФАВОРИТ»)

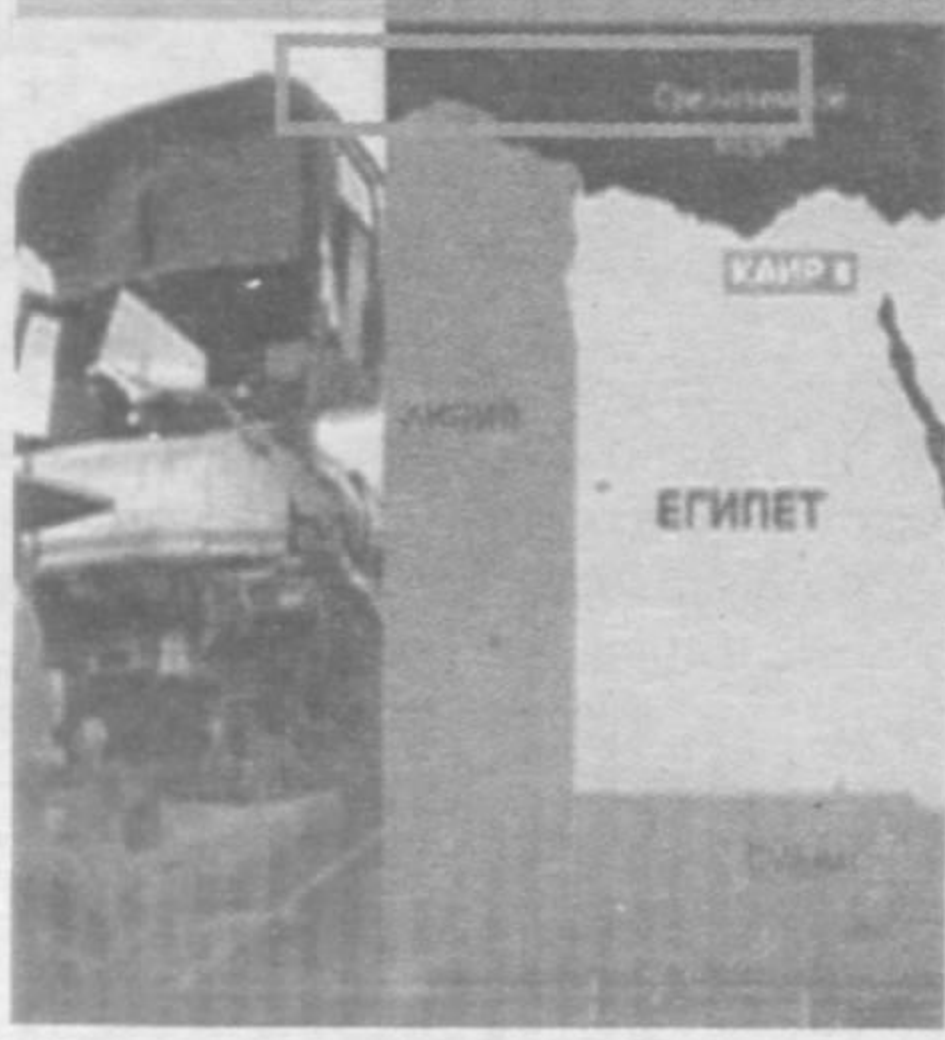
Америка, ўтган асрининг 30-йиллари...

Восстановление контента в правой колонке.

Мисрда жиддий йўл-транспорт ҳодисаси юз берди. Оқибатда олти киши ҳалок бўлди ва 25 одам турли даражада тан жароҳати олишти. Хабарларга кўра, Қоҳирадан Искандария томон йўл олган автобус ҳалокатга учраган.

ҚОҲИРА ВА ИСКАНДАРИЯ ЎРТАСИДА

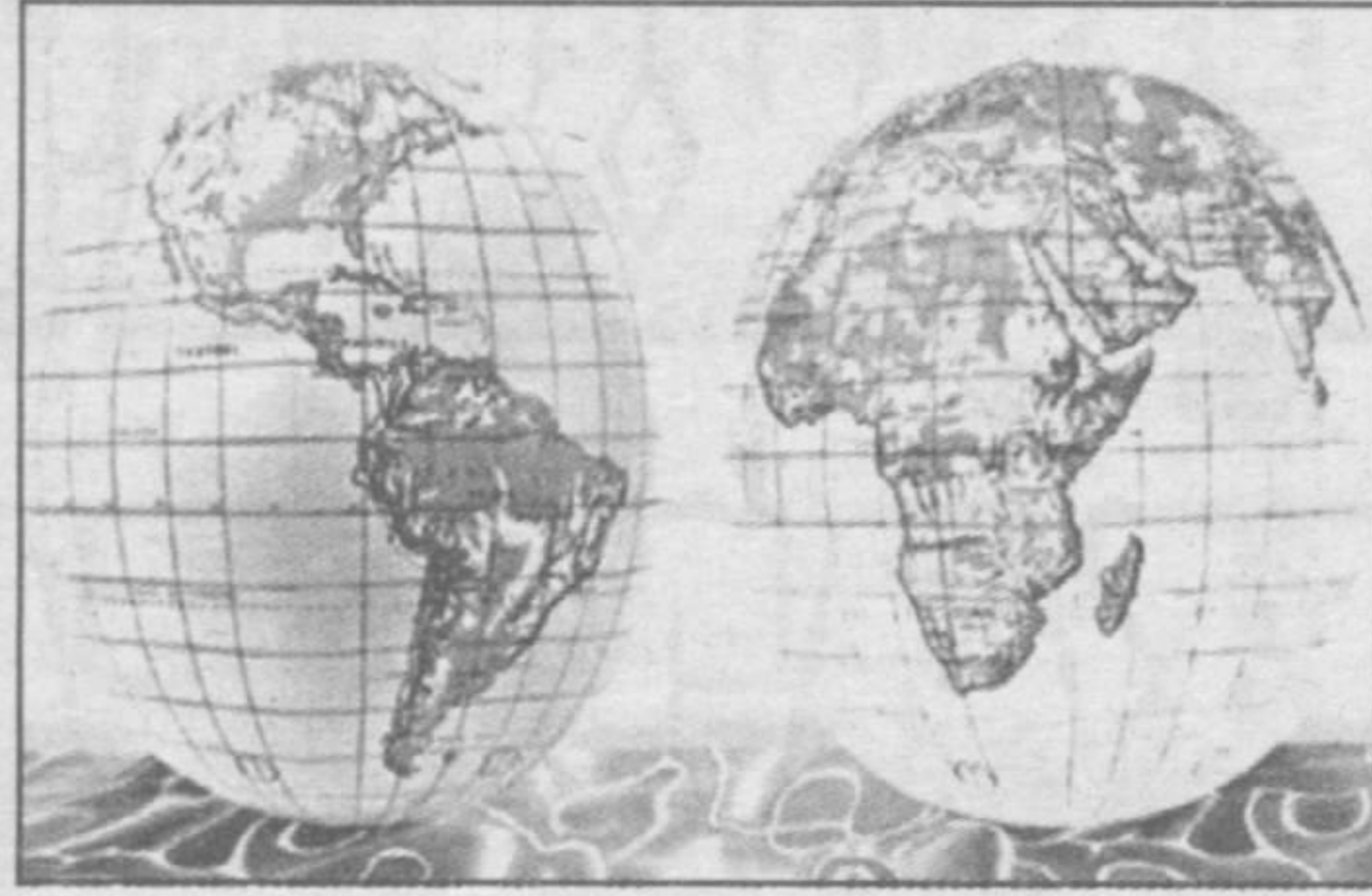
мотларига қараганда, ҳар йили автофалокатлар туфайли ўртача олти минг киши ҳаётдан кўз юмаяпти. Бунга йўлларнинг носозлиги, ҳайдовчиларнинг йўл ҳаракати қоидаларига амал қилмаслиги сабаб бўлмоқда.

Унинг салоҳида австралиялик полициячилар ва уларнинг оила аъзолари бор эди. Барчалари таътиллари ни Мисрда ўтказишаётганди.

Дастлабки маълумотларга қараганда, фожиага ноқулай об-ҳаво шароити сабаб бўлган. Миср транспорт вазиригининг маълумоти

АЙБЛОВ БЕКОР ҚИЛИНДИ

Гонконгда Бутунжаҳон савдо ташкилотининг ўтган йили декабрь ойида ўтказилган олтинчи конференцияси чоғида юз берган тартибсизликлардан сўнг қамоққа олинган 14 аксилглобалчининг 11 нафарига нисбатан барча айбловлар бекор қилинди. Аммо Жанубий кореялик уч деҳқон ҳамон ноқонуний норозилик ҳаракати ўтказишда айбланмоқда. Озод этилган аксилглобалчилар орасида Япония, Тайвань, Хитой фуқаролари бор.

ҚОТИЛ — КУБСИМОН МЕДУЗА

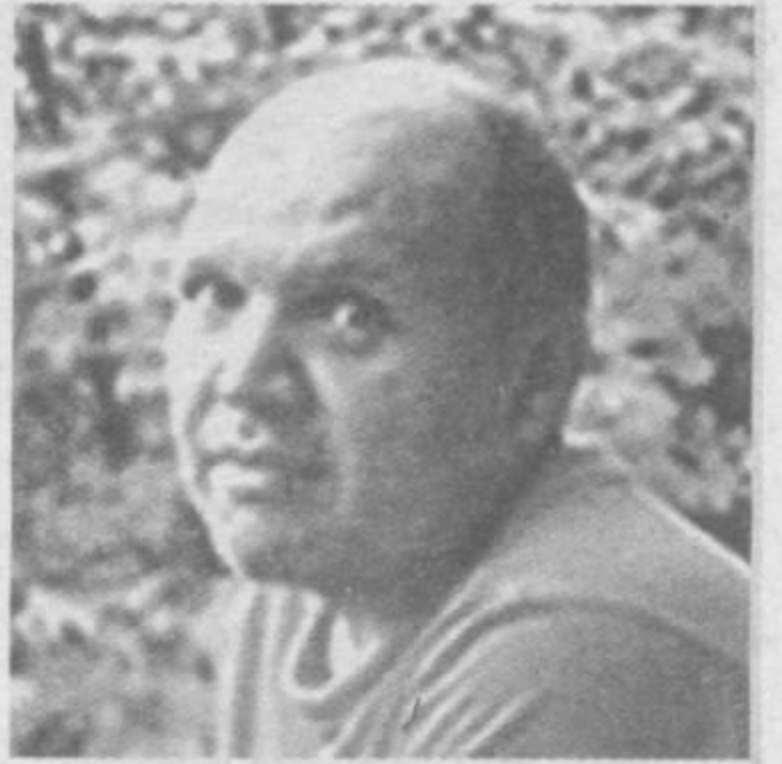
Кубсимон медуза хавфи маҳлуқ саналади. У яқинда Австралия қирғоқларида 7 ёшли қизалоқни чақиб ўлдирди. Воқеа мамлакатнинг Квинсленд штати шимолида — Кеп-Йорк кўрфазида юз бер-

ди. Қизалоқнинг яқинлари ва чақирув бўйича етиб келган «Тез ёрдам» шифокорлари ҳар қанча ҳаракат қилишмасин, унинг ҳаётини сақлаб қолишолмади.

Россиянинг Саратов шаҳридаги хонадонидан қўшиқчи шоир Юрий Дружковнинг мурдаси топилган. Шоирнинг қўшиқлари хонадондан ноҳуш ҳид келаётганлиги сабабли шубҳага тушиб, милицияга хабар беришади.

ИЧКИЛИК КАСРИ

Ҳозир қотилликда гумон қилинаётган шахс қўлга олинди. У аввал Дружков билан спиртли ичимлик ичганлигини, сўнг ўртада жанжал чиққанлигини тан олган. Тергов жараёнида Дружковни тасодифий улфати бўйича пичоқ уриб ўлдиргани аниқланди. Қотиллик юз берганидан кейин орадан уч кун ўтиб, мурда топилган. Айтишларича, қўшиқчи-шоир сўнгги пайтларда ичкиликка ружу қўйган эди.

ДАЪВОГАР ВЕТЕРИНАР

Майкл Жексонни яна судга беришти. Россия ахборот агентликларининг хабарларига кўра, бу гал ветеринар шифокор даъвогарлик қилапти. У поп-музыка қиролининг Калифорниядаги ранчосида фламминго, жирафа, фил каби жониворларни парвариш қилади. Ветеринарнинг айтишича, Жексон Баҳраинга кетганидан буён унга маош тўламаган. Қўшиқчининг қарзи деярли 100 минг долларга етган эмиш. Суд бу ишни 2 майда кўриб чиқиши керак.

урганликда айбланганди. Узоқ давом этган жараёндан кейин эса оқланганди.

«Santa Maria Times» газетасининг ёзишича, Диннес 15 йилдан буён Жексоннинг жониворларини парвариш қилади. Майклнинг ўзи Диннеснинг даъвоси борасида ҳали ҳеч нарса дегани йўқ. Айтишларига қараганда, ҳали даъво аризасининг нусхаси унга етиб бормасин.

Жексонни сўнгги марта ўтган йили суд қилишган эди. У вояга етмаганларни йўлдан

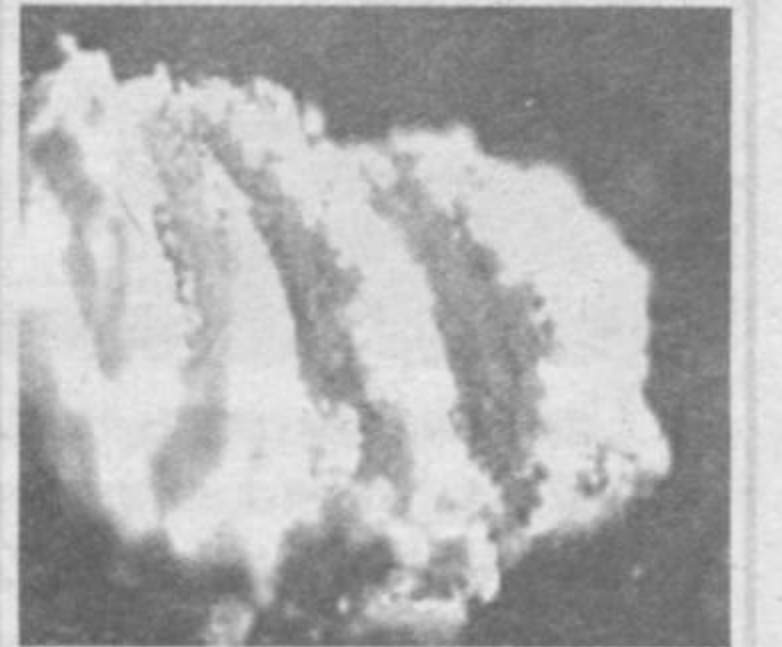
СУДЬЯ РАҲМДИЛЛИККА ЧАҚИРЯПТИ

Зимбабведа сеҳргарликни тақиқлаш тўғрисидаги қонун 1899 йилда қабул қилинган эди. Унга кўра ҳайвон суяклари ёрдамида фол кўриш ва бошқа сеҳргарлик амаллари қатъий тақиқланади. Шундан сўнг сеҳр-жоду билан шуғулланувчилар яширин фаолият олиб кечаси қабул қилишга мажбур бўлишти. Мамлакат Олий суди катта судьяси Мафиос Чеда суднинг сессиясини очар экан, ҳукуматга сеҳргарликни тақиқлаш тўғрисидаги қонунни юмшатишни сўраб мурожаат қилди.

«Чуқур илдиэ отган анъаналарни рад этиб бўлмайди. Одамлар сеҳргарларга, анъанавий урф-одатларга ишонишади. Шунинг учун меъёрий ҳужжат-

ларимизни ҳам анъанавий эътиқодларимизга мувофиқлаштиришимиз зарур», — деди у.

Судья Зимбабве халқ табиблари Миллий уюшмасининг маълумотларини келтирди. Унга кўра, мамлакат аҳолисининг 80 фоизи маслаҳат, тиббий ёрдам сўраб табиблар ва сеҳргарларга мурожаат қилишни маъқул кўришар экан.

ХИЗМАТ ИТИНИНГ ХИЗМАТИ

Италиянинг Триест шаҳрида хизмат ити ёрдамида 100 кг гиёҳвандлик моддаси топилди. Заҳри қотил Туркиядан ГФРга қопларга жойланган кимёвий моддаларни олиб кетаётган машина кузовига яширилган эди. Полициячилар юк машинасини олиб кетишга келган кишини ҳибсга олишти.

Ўтган йили 26 декабрь куни Болгария чегарасида сербиялик божхоначилар ҳам 51 кг героинни ўриндиғи остига яширган туркиялик ҳайдовчини қўлга олишганди.

МУЗОКАРАЛАРДАН СЎНГ...

Воқеа АҚШнинг Флорида штатидаги Киссимми шаҳрида юз берди. Бос-

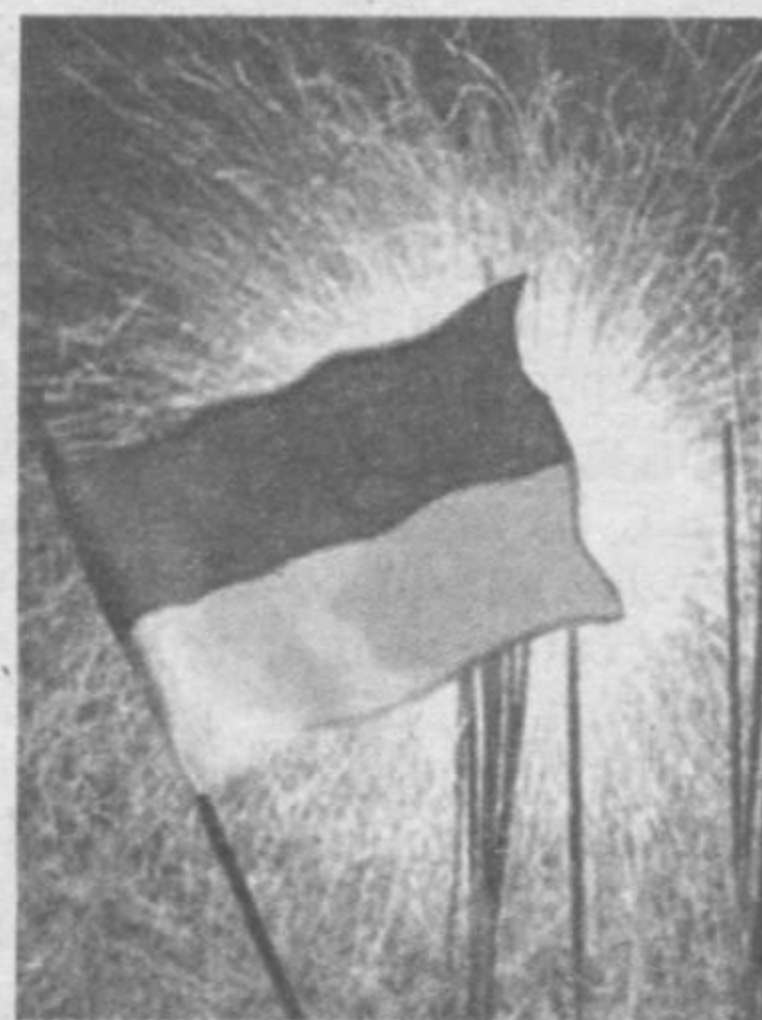
қинчилар истироҳат боғи яқинидаги банкда тўрт кишини гаровга олишти. Полициячилар жиноятчилар билан ўн соатча музокара олиб боришти. Ниҳоят талончилар гаровдаги уч кишини озод қилиб, тўртинчиси билан воқеа жойидан яширинишга уриништи. Шунда мерган улардан бирини отиб ўлдирди. Шериги эса тириклайин қўлга олинди. Гаровдагиларнинг бирортаси ҳам жароҳатлангани йўқ.

Ўтган йили ноябрь ойида ҳам ушбу банкка талончилар ҳужум қилишган эди. Ўшанда катта миқдорда пул ўмарган жиноятчилар ҳанузгача қўлга олинмаган.

ИБОДАТХОНАДАГИ ВАҲШИЙЛИК

Ўтган куни кечқурун Москвадаги синагоглардан бирида кўнгилсиз ҳодиса юз берди. Ибодатхонага пичоқ кўтариб, бостириб кирган, сочи тақир қилиб олинган номаълум йигит ўн кишига, жумладан раввинга ҳам жиддий жароҳат етказди. Жабрланганларга зарур тиббий ёрдам кўрсатилди. Босқинчи қўлга олиниб, ички ишлар бўлимига келтирилган. У москвалик, 20 ёшли Александр Копцев бўлиб чиқди.

Синагогни зудлик билан милиция ходимлари ўраб олишти. Воқеа жойини тергов-тезкор гуруҳи аъзолари синчиқлаб ўрганишти. Бу ерда шаҳар прокуратураси раҳбарлари ҳам ҳозир бўлишти.

ВАЗИЯТ МУРАККАБ

дирларидагина истеъфого жўнатилишлари мумкин. Аммо Олий Рада ҳукуматга ишончсизлик билдириб резолюция қабул қилса, ҳукумат аъзолари фаолияти тўхтатилади. Шунда ҳам улар янги ҳукумат тузилгунича ўз ишларини давом эттиридилар. Янги ҳукумат эса энди сайланадиган парламент ўз ишини бошлагачгина тузилади.

Украина Миллий хавфсизлик ва мудофаа кенгаши котиби Анатолий Кинах мамлакатда вужудга келган вазият муносабати билан чиқиш қилди. Жумладан, президентлик-парламент бошқарувидан парламент-президентлик бошқарувига ўтиш бўйича умумхалқ референдуми ўтказишга чақирди. Унинг айтишича, Консти-

туцияга ўзгартириш кiritиш масаласини украин халқи ҳал этиши керак.

Украина Олий Радасининг қарорини мамлакат Конституцион суди бекор қилиши мумкин. Аммо аксига олиб ушбу суд ҳам ҳали тўла шакллангани йўқ. Парламент Конституцион суднинг Президент томонидан тайинланган уч судьяси ва судьялар съездида сайланган беш аъзосининг қасамёдини қабул қилиши лозим.

Бош вазир Юрий Ехануров эса парламентнинг қарорини тан олмаслигини, ҳукумат ўз фаолиятини давом эттиришини билдирди. «Олий Радада овоз бериш жараёни айнан Украина Президентигина давлатдаги барқарорлик кафолати эканлигини кўрсатди», — деди у.

ХУЖЖАТЛИ КИНО - КАТТА ДУНЁ

Санъатнинг турлари кўп... адабиёт, музика, расомчилик, ҳайкалтарошлик. Ҳар бирининг ҳаётда ўз ўрни ва аҳамияти бор. Улар орасида кино ўзига хослиги билан ажралиб туради. Чунки у санъатнинг бир неча намуналарини ўзида мужассамлаштирган. Томошабин ундан бирдангина сўз гавҳарларини ўқиши, мўйқаламларда муҳрланган тасвирий санъатнинг ноёб дурдоналаридан баҳраманд бўлиши, дилларга ором берувчи музикани тинглаши, ҳаётнинг тарихи, бугуни ва эртаси билан танишиши мумкин. Бу кўпроқ хужжатли фильмларда намоён бўлади. Муштарийларимизни республикамизда хужжатли фильмлар тайёрлаш бора-сидаги ишлар билан таништириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси илмий-оммабоп ва хужжатли фильмлар бошқаруви раиси Шаҳодат Муродова билан суҳбатлашдик.

— Шаҳодат Отабековна, санъат ихлосмандларининг кинога, аниқроқ қилиб айтсак, хужжатли фильмларга қизиқиши азалдан катта. Сиз раҳбарлик қилаётган киностудиянинг фаолияти ҳақида қисқача гапириб берсангиз.

— Аввало айтиш жоизки, Ўзбекистон Республикаси илмий-оммабоп ва хужжатли фильмлар киностудияси ўз тарихига ва мавқеига эга бўлган ижод ўчоқларидан ҳисобланади. Унинг илдизи 70 йиллик узоқ даврга бориб тақалади. Утган давр мобайнида кино тарихи зарварақларидан жой олган кўплаб фильмлар яратилди. Маҳорат билан ишланган фильмлар ўз таъсирчанлиги билан томошабинлар хотирасида муҳрланиб қолди. Йиллар давомида ижтимоий-сиёсий, илмий-оммабоп, маданий ва маърифий, тарихий ва шу сингари қатор йўналишларда фильмлар яратилиб, томошабин ҳукмига ҳавола этилди. Утган йиллар давомида студиямизда ўз истеъдоди, билими, тажрибасига эга бўлган моҳир кишилар меҳнат қилишган. Кўп йиллар бу студиянинг кино санъатининг

қуярлиги туфайли кўплаб кино усталари етишиб чиқди. Уларга бор билим ва касб маҳоратини ўргатиб, устозлик қилди. Натижада юксак савиядаги юзлаб фильмлар яратилди. Хужжатли ва илмий-оммабоп фильмларнинг 20 дан ортиғи эса турли нуфузли халқаро кино фестивалларда совринларга сазовор бўлди.

Истиқлолнинг дастлабки йиллариданоқ мамлакатимизда кино санъатини ривожлантиришга катта эътибор берилди. Жумладан, хужжатли кино яратувчиларнинг ижоди ҳар томонлама қўллаб-қувватланяпти. Чунки, тасвира олинган ҳар бир фильм келгуси авлод учун жонли тарих бўлиб қолади. Бугунги фильмларимиз эртага авлодларга мустақилликнинг дастлабки даврларида юртимизда рўй берган воқеалар, амалга оширилган ишларни ҳикоя қилиб беради. Буни чуқур

Истиқлолнинг дастлабки йиллариданоқ мамлакатимизда кино санъатини ривожлантиришга катта эътибор берилди. Жумладан, хужжатли кино яратувчиларнинг ижоди ҳар томонлама қўллаб-қувватланяпти.

ларнинг маъзуини очиб бериш, унинг таъсирчанлигини ошириш, томошабин қалбидан жой олиши учун кўп изланиш керак. Бадиий фильмда бўрттириб, ошириб кўрсатиш мумкин. Хужжатли фильмда эса, бор, аниқ нарсани кўрсата билиш керак. Бунда, албатта устозлар маслаҳати қўл келади.

— Киностудиянинг ички ишлар идоралари билан

— Шаҳодат опа, санъатда устозлар кўмаги, йўл-йўриқларига таяниб иш юритиш мақсадга етишишида яхши самара беради, дейишади.

— Саволингизни тushундим. Менимча, нафақат санъат соҳасида балки ҳар бир ишда устозлар мададига таяниб иш юритмоқ зарур деб ўйлайман. Студиямиз ижодкорлари фаолиятига келсак, устозларнинг бой тажрибасига суяниш, ундан илҳом олиш анъанага айланган. Жумладан, Собир Назармухаммедов, Аҳрор Акбархўжаев, Эдуард Хачатуров, Маҳмуд Тўйчиев каби кино усталарининг студиямизга жалб этилгани сабабли ҳам ютуқларимиз салмоқли бўли келмоқда. Фикримни далиллаш учун

ҳамкорликдаги ижодий фаолияти тўғрисида ҳам гапириб берсангиз?

— Ҳозирда фильмларнинг бадиий жиҳатдан пухта, замон руҳига мос ҳолда яратилишига

лаётган фаолияти ёритилган. Гиёҳвандлик, унинг оғир асоратлари, унгаружу қўйган инсонларнинг тақдири, фарзандларининг аянчли қисматлари ҳақида фильмнинг «Айбим нима?» деб номланган иккинчи қисмида ҳикоя қилинади.

мият» деб номланган халқаро фестивалда қимматбахо соврин ва диплом билан тақдирланганидан ҳам билса бўлади. Бу муваффақиятимизда Ички ишлар вазирлиги раҳбарияти томонидан кўрсатилган ёрдам катта ўрин тутганини айтиб ўтиш жоиз.

— Шаҳодат Отабековна, ҳозирда қандай фильмлар устида ишляяпсизлар шулар ҳақида ҳам тўхталсангиз.

— Бу йил ҳам ички ишлар идоралари билан ҳамкорликни давом эттирамиз. Олиб борилаётган ислоҳотлар, бу соҳа вакилларининг шарафли ва машаққатли фаолиятлари ҳақида ҳикоя қилувчи учта фильм суратга олишни режалаштирганимиз. Булар: «Аскар уйга қайтганда», «Сержант мактаби», «Терроризм — аср муаммоси» деб номланади. Бу фильмларнинг мақсади атрофдаги одамларга бефарқ бўлмастик, ҳаётда учрайдиган кўнгилсизликлар, ечимини кутаётган муаммолар ҳақида бонг уради. Айтайлик «Аскар уйга қайтганда» фильмида йигитлик бурчини ўтаб уйга, оиласи бағрига қайтган алп йигит учун муаммо йўқ дейсизми? У қайтгач, иш жойи тайёрмикин? Ўқишга кирмоқчи бўлса-чи? Ана шу каби масалаларга урғу берилган. Ушбу фильмлар ортида ёшлар тарбияси ҳамиша ҳам муҳим эканлиги ётади. Шунингдек, ёшларни Ватанни севиш, огоҳликка даъват этиш, мард, гурурли ўғлонлар бўлишларига ундайди.

Давр шиддат билан олға борапти. Биз ундан ортда қолмаслигимиз керак. Мамлакатимизда бошланган улғу ишлар замирида машаққатли меҳнат, изланиш, ҳаракат ётибди. Уларнинг жамият олдидаги бурчи, вазифалари, инсоннинг камол топишидаги оила ва маҳалланинг ўрни борасида сўз боради.

Қисқача айтганда, замонавий руҳдаги, томошабинни бефарқ қолдирмайдиган фильм яратилди. Унинг баҳосини Россияда ўтказилган «Қонун ва жа

— Мазмуни суҳбатингиз учун раҳмат!
Гулсумхон ШОДИЕВА
суҳбатлашди.
Суратлар муаллифи
Аскар Ёқубов.

Мамлакатимизда бошланган улғу ишлар замирида машаққатли меҳнат, изланиш, ҳаракат ётибди. Уларни тасвирга тушириб, эртаимиз учун қолдириш бизнинг бурчимиз, вазифамиз. Бу йўлда имкони борича ҳаракат қилаверамиз.

алоҳида эътибор қаратмоқдамиз. Бу борада республика Халқ таълими, Соғлиқни сақлаш, Мудофаа вазирликлари, турли давлат ва жамоат ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорлик йўлга қўйилган. Айниқса, Ички ишлар вазирлиги

Ҳаёт — инсонга берилган энг катта иноят. Аммо ана шу иноятни қадрига етаяпмизми? Унинг олтинга тенг дақиқаларини ҳавога совурмаяпмизми? Видеофильмнинг «Умр — буюк

бир неча мисол келтирмоқчиман. Тоир Юнуснинг «Ташналик», Тўраниёз Қалимбетовнинг «Қудук», «Ўтов» фильмлари халқаро фестивалларда совринли ўринларни қўлга киритди. Бу муваффақиятларга устозларнинг маслаҳатлари сабаб бўлди, албатта. Фильм-

билан биргаликда долзарб мавзуларда фильмлар яратилияпти. Юртимизда тинчлик-осойишталикни сақлаш йўлидаги олиб борилаётган ишлар асосий мавзулар бўлмоқда. Жумладан, ИИВ ходимларининг оғир ва шарафли меҳнати, фаолиятидан ҳикоя қилувчи «Метин иродалилар сафи», бутун дунё аҳолисини нафратини кўзгатувчи терроризм ва у келтирган офатларни акс эттирувчи «Матонат йўли» фильмлари ана шулар жумласидандир. Шунинг билан айтиш мумкинки, ички ишлар ходимлари билан фуқароларнинг жиноятчиликка қарши курашда ҳамкорлиги бағишланган уч қисмли «Ўлим сўкмоғи» номли видеосериал ҳам томошабинларга ҳавола этилди.

Видеосериалнинг «Огоҳликка даъват» деб номланувчи биринчи қисмида республика ҳуқуқтартибот идораларининг гиёҳвандлик ва наркобизнесга қарши олиб бори-

HARBIY NIMA DEGANI?

Harbiy nima degani?
Savol beradi Behruz.
Bobosi der jilmayib,
Qo'riqlovchi rizqu-ro'z.

Nigohlari burgutdir,
Sarhadlarning egasi.
Odamlar tinch, vatan
tinch,
Oromda yurt erkasi.

Tu'g'ilsa gar xavf-xatar,
Ular yurtning qo'rg'oni.
Qalqon qilar ko'ksini,
Sergaklikda har oni.

Qadamlari shaxdamdir,
Yurishar yelka kerib.
Biron qarich yerini,
Qo'ymaydi yovga berib.

Harbiylar qanotimiz,
Ular mudom yashasin.
Beg'ubor zamin uzra,
Hayot gullab-yashnasin.

Jamila ERDONOVA.

Katta bo'lganimda, albatta men ham vatan posboni bo'laman, - deydi 5 yoshli Jamoliddin RAZZOQOV. U Poytaxtimizning Yunusobod tumanidagi 136- bog'cha-maktab tarbiyalanuvchisi.

Qishning qirovli kunlari boshlanib, tarnovlarda osilib qolgan muz bo'laklarining ba'zan chakillab yerga tomayotganiga ham ancha-muncha bo'ldiyovchamamda. Daraxtlar oppoq libosda shirin hayol surishar, kim bilsin bahorni sog'inganlaridan sukut saqlashayotgandir. Qalin qor qoplagan zamin uzra sariq rangdagi yolg'iz yaproqni daydi shamollar u yoqdan-bu yoqqa uchirardi. Uning o'qtin-o'qtin shitiqlab o'z tilida nimalarnidir shivirlayotganini eshitgan ona shamol shiddatini bir zum to'xtatib so'zlariga quloq tutdi.

-Nega boshqa

do'stlarimdan ayro tushdim. Aslida ularning so'zlariga kirsam bo'lar ekan. Ammo makonim daraxt shoxlarning eng yuqorisida viqor bilan

Aybim shu xolos. Endi bo'lsa yolg'izlikdan biram qiynalayapman,

uchirib ketdi. Oyim aytganlarida quloqsizlik qilib, so'zlariga kirmadim. Endi azoyi badanim qovjirab, muzlab borayapman. Qani endi do'stlarim yoniga qayta olsam, mehribonlarim bilan birga bo'lsam.

Uning qayg'uli so'zlarini eshitgan ona shamolning yaproqqa rahmi kelib, unga yordam bermoqchi bo'libdi. Yoniga kelib sekin engashibdi-da qaddini tiklashga ko'maklashib, shunday debdi:

-Sen o'z hatoingni to'g'ri anglabsan. Tabiat

yil bo'yi turishni istagan edim-da. Kuz kelganda xazonlarga aylanib zamin bag'riga singib ketishni istamadim.

asti so'ramang. Buning ustiga kunlar sovuq. Qattiq quturgan bo'ron degan kimsa meni daraxt shoxidan bir zumda

14-yanvar Vatan himoyachilari kuni. Vatanimiz mustaqilligi bilan birga qadam tashlayotgan shonli armiyamiz saflari metindek mustahkamdir. Bizning tinchligimiz, osoyishtaligimizni sergak t u r i b qo'riqlayotgan sheryurak posbonlarimiz. desantchilar, qo'shinlari, askarlar barchasining harbiy sodiqligi har bir bexavotir. Maktab partasida qunt bilan saboq olishimizdan tortib, sport bilan shug'ullanishimiz, tengdoshlarimiz bilan o'ynab-kulishimizda shubhasiz vatanimiz posbonlarining xizmatlari beqiyosdir. Ana shunday sheryurak himoyachilarimiz bor ekan, onajonimning ukamga aytayotgan shirin allalariyu, bobom va buvijonimning tabarruk duolarida xotirjamlik hukmron. Barcha dugonalarim singari men ham hamisha «a'lo» o'qishga va orasta qiz bo'lishga intilaman. Qo'lida qurol tutib mardonovor qadam tashlayotgan harbiy akalarimizni bayramlari bilan tabriklayotganimdan qalbim hayajonga to'lib bormoqda. Yurtimiz sarhadlarida elning osoyishtaligini ta'minlayotgan jasur posbonlarimizga mustahkam sog'lik, omonlik tilayman!

Shohsanam NURMATOVA, o'quvchi.

OG'ALARIM MARD O'G'LON

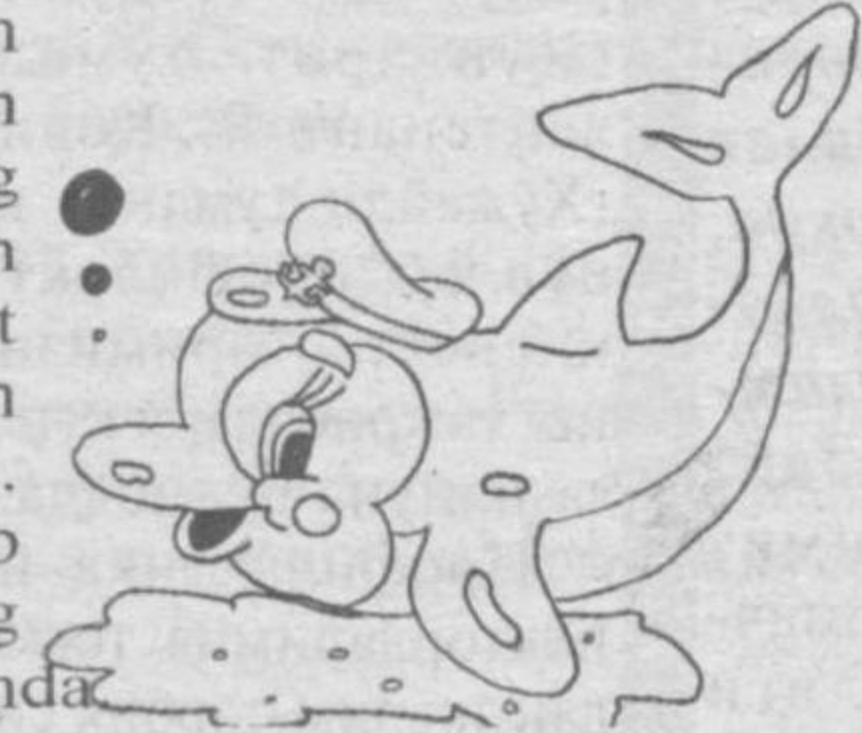
(14-yanvar - Vatan himoyachilar kuniga)
Og'alarim mard o'g'lon, Jaloliddindek qo'rqmas. Pahlavon Mahmud kabi, Kyragi yerga regmas. Yomonlar nazaridan Vatanni asrar doim. Bizni erkalab go'yat, - Shakar, - deya muloyim. Mening shunday bahodir Og'alarim mard o'g'lon. Tinchlik qo'riqchilari Yursin elda sog'-omon!

SHAHNOZABONU, Yrganch shahar 1-son o'rta maktabning 7-sinf o'quvchisi.

MO'YQALAM SIRLARI

- Ranglar uyg'unligini xayolan tasavvur qilaman. Nazarimda go'yo borliq kamalak ranglariga burkangandek. Bo'sh vaqtim bo'ldi deguncha, oq qog'ozga muk tushganimcha turli-tuman rasmlar chizaman. Multfilm va ertaklarning qahramonlarini tasvirlash jonu dilim. Gullarni, tabiat manzaralarini ham tasvirlashga urinaman. Chizgan rasmlarimni saralab ilk marotaba sizlarning hukmingizga havola qilayotganimdan qalbim hayajonda Kelajakda yana ham chiroyli rasmlar chizishga intilaman.

Tursunoy ZUBAYDULLAYEVA, Kattaqo'rg'on shahridagi 6- o'rta maktabning 8-«B» sinf o'quvchisi.

- 1) Xaltali hayvon.
A) Quyon, B) Tiptatikon, D) Kenguru.
- 2) Matematik ko'paytirish jadvalining asoschisi.
A) Betxovin, B) Pifagor, D) Pushkin.
- 3) Tong yulduzi.
A) Zuhro, B) Yetti qarog'chi, D) Katta ayiq.
- 4) Xaritada etiksimon joylashgan davlat.
A) Xitoy, B) Hindiston, D) Italiya.
- 5) Tuzsiz tayyorlanadigan taom.
A) Palov, B) Atala, D) Kabob.

NIGORA tuzdi.

Sahifani Jamila HAYDAROVA tayyorladi.

ЮКСАК МАҚСАДЛАР ЙЎЛИДА

Мамлакатимизнинг шимолий ҳудуди бўлган Қорақалпоғистон Республикаси ўз иқлим шароити билан алоҳида ажралиб туради. Шу боис бу ерларда хизмат қилиш ҳам ўзгача куч-қувват, чидам ва матонатни талаб қилади. Қорақалпоғистон Республикаси ички ишлар идоралари ходимлари халқ осойишталигини таъминлаш йўлида туну кун тиним билмай хизмат қилмоқдалар. Биз Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазири М. Бабаниязовни юксак генерал-майор унвони билан табрик-лаб, ИИВ ва унинг қўйи тизимларида амалга оширилаётган ишлар юзасидан бир қатор саволлар билан мурожаат қилдик.

— **Ҳурматли Мақсет Чимбергенович, маълумки, 2005 йил мамлакатимиз ҳаётида кўпгина жабҳаларида улкан муваффақиятлар, янгилашлар ва ислохотлар йили сифатида тарихда қолди. Шу нуқтаи назардан олиб қаралганда, Сиз раҳбарлик қилаётган Қорақалпоғистон Республикаси ички ишлар идоралари йили қандай яқунлади? Яъни жиноятчиликка, ҳуқуқбузарликларга қарши курашда қандай муваффақиятларга эришилди?**

— Донишмандлар «Иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлар» деганлар. Шунинг учун ҳам биз аввало ходимларнинг хизмат ва майший шароитини яхшилашга алоҳида эътибор қаратдик. Шахсий таркибнинг билими ва маънавий даражасини ошириш, зарур ҳолларда моддий ёрдам бериш, дам олиш ва даволанишлари учун қулай шароитлар яратиш асосий вазифаларимиздан биридир. Шу мақсадда ходимларнинг тизимимиздаги турли сиҳаттоҳларда, санаторийларда даволаниб, саломатликларини тиклашлари

йўлга қўйилган. Бундан ташқари тизимимиздаги барча туман ички ишлар идоралари бинолари таъмирланди ёки қайта қурилиб, иш кабинетлари ходимлар учун зарур жиҳозлар, техника воситалари, айниқса компьютерлар билан таъминланишга алоҳида эътибор қаратилди. Ўз соҳасини мукамал билган, ҳуқуқий ва касбий малакага эга бўлган раҳбар ходимларни танлаш, уларни жой-жойига қўйиш борасидаги ишларимиз ижобий натижалар бермоқда. Ислохот талабларидан келиб чиқиб, сафларимизни жисмонан ва маънан соғлом, билимли, ҳарбий хизматда чиниққан, фидойи йигитлар ҳисобига тўлдирмоқдамиз. Бу эса табиий равишда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, унга қарши курашиш самараси ошишига асос бўлмоқда. Шунини ишонч билан айта оламани, Қорақалпоғистон Республикаси ИИВ ва унинг жойлардаги қўйи тизимлари амалга оширилган ишлар тўғрисида 2005 йилни жиноятларнинг камайишига эришилган ҳолда муваффақиятли яқунлади. Мисол тариқасида энг кўп содир бўладиган ўғрилиқ жинояти 124, воёга етмаганлар томонидан содир этилган жиноятлар 16 тага камайганини айтиб ўтишим мумкин. Бундан ташқари аср вабоси ҳисобланган гиёҳванд-

лик билан боғлиқ жиноятларнинг олдини олиш мақсадида астойдил кураш бошлаганимиз. Ўтган йили ўтказилган «Қорадори», «Тозалаш» каби тадбирлар натижасида қонунбузарлардан деярли 24 кг миқдорда оғу тортиб олинди. Улардан олинган 3 млн 746 минг сўм пул давлат тасарруфига ўтказилди. Гиёҳвандликнинг олдини олиш мақсадида ходимларимиз маҳаллаларда, таълим муассасаларида бўлиб, «Гиёҳвандлик — аср вабоси», «Ёшлар: жиноят ва жавобгарлик», «Ўсмир ва қонун» каби мавзуларда кўплаб учрашув ва суҳбатлар ўтказдилар. Бу эса ёшларнинг гиёҳвандликдек иллатга мубтало бўлмасликлари учун асосий омил бўлади.

Ходимларимиз Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 6 майдаги «Жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳудудига ноқонуний товар-моддий бойликларининг олиб келинишини назорат қилиш тўғрисида»ги Қарори талабларини бажара бориб, қонунга хилоф иш тутган шахслардан жами 430 миллион сўм ундириб, давлат хазинасига топширдилар. Лекин қўлга киритилган ютуқлар билан қаноатланиб қолаётганимиз йўқ. Улар хизматнинг ҳамма соҳасида ҳам аъло натижаларга эришиш йўлида астойдил саъй-ҳаракат қилмоқдалар.

— **Мамлакатимиз ички ишлар идоралари тизимида амалга оширилаётган ислохотларнинг натижаси сифатида профилактика инспекторларининг хизмати фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш идоралари фаолияти билан уйғунликда кечмоқда. Бу борада Қорақалпоғистон ИИВ тизимларида аҳвол қандай?**

— Президентимиз И. Каримов эл-юрт тинчлиги, фаровонлиги йўлида хизмат қилаётган барча соҳа ходимларининг меҳнатини баҳолаб, «Осойишталик, тинчлик, хотиржамлик ҳар бир шаҳар,

қишлоқда фуқароларнинг амалдаги қонунларни ҳурмат қилиши, уларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари таъминланиши, ҳаёти ва молмулкнинг жинойий таъжовулардан муҳофаза қилиниши билан белгиланади. Бунга эса ички ишлар идоралари ва кенг жамоатчиликнинг ўзаро ҳамкорлиги орқалигина эришиш мумкин», — деган эдилар.

Қорақалпоғистон Республикаси ИИВ тизимларида хизмат қилаётган профилактика инспекторлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг бу борадаги Қарорлари талаблари ҳамда Ўзбекистон Республикаси ИИВнинг буйруқлари, меъёрий ҳужжатларига суянган ҳолда иш олиб бормоқдалар. Бугунги кунда ҳар битта профилактика инспектори маҳалла оқсоқоллари билан ҳамкорликда барча қўйилган эга милиция таянч пунктларида фаолият юритмоқда. Бу эса маҳаллаларда, демакки, юртимизда жиноятларнинг, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, оилавий можароларга, қўшнилар орасида баъзан учраб қоладиган низолар, аризабозликка чек қўйилиши демакдир. Маҳалла идоралари билан ёнма-ён милиция таянч пунктларининг бунёд этилиши, профилактика инспекторларининг сони оширилгани ва уларнинг ҳамма халқ орасида бўлиши аллақачон ўзининг ижобий самарасини берди. «Жасорат» медали соҳиби, капитан И. Бабаниязов (Амударё тумани), капитанлар М. Ербоев (Нукус шаҳри), К. Абдуллаев (Қўнғирот тумани), лейтенант Р. Қодиров (Хўжайли тумани) каби кўплаб профилактика инспекторларимизнинг иш тажрибалари кўпларга намуна бўлмоқда.

Профилактика инспекторларимиз томонидан таълим-тарбия сифатини ошириш, ўсмирлар ва ёшлар орасида жиноятчилик, гиёҳвандлик, турли диний оқимлар таъсирига тушиб қолмаслик борасида деяр-

ли икки минг марта учрашувлар, «Сиз қонунни биласизми?», «Шунқорлар» кўрик-танловлари, «Соғлом авлод» спорт мусобақалари ўтказилгани ўз самарасини бермоқда.

Жазо муддатини ўтаб қайтган тўрт юздан ортиқ фуқарога моддий ёрдам берилди, 548 фуқаро яшаш жойлари бўйича ишга жойлаштирилди.

Ходимларнинг касбий билими, маҳорати, жисмоний ва жанговар тайёргарлигини оширишда маърифат дарслари, сиёсий-ижтимоий сабоқлар қатори турли мусобақа ва кўрик-танловларнинг ҳам ҳиссаси катта бўлмоқда. Масалан, «Бир йигитга қирқ ҳунар оз» шиори остида ўтказилган «Энг ибратли йигит» кўрик-танловида ходимларимизнинг маънавий баркамоллиги, ҳарбий билими, фавқулодда ҳолатларда ёки табиий офатлар юз берганда шошилинч ёрдам кўрсата олиш маҳоратлари намоён бўлди.

— **Мамлакатимизда жинойий жазоларнинг либераллашуви муносабати билан қўлланилаётган ярашув институтларининг фаолияти ҳақида сўзлаб берсангиз.**

— Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 2005 йил 28 августда бўлиб ўтган иккинчи чақириқ олтинчи сессиясида «Жинойий жазоларнинг либераллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал кодекслари ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни Қорақалпоғистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги тергов бошқармаси ва унинг жойлардаги тизимлари ходимлари ўртасида ўрганиб чиқилди. Тергов бошқармасида ходимларнинг бу масалада билим савиясини ошириш мақсадида семинарлар ташкил қилинди. Ушбу Қонун талабларини ба-

жариш борасида Қорақалпоғистон Республикаси ИИВ Тергов бошқармаси ва жойлардаги тергов идоралари терговчилари 2005 йилнинг 12 ойи давомида 375 нафар шахсга нисбатан 364та жиноят ишини ярашув институтини қўллаш учун судга юборди.

— **«Ҳомийлар ва шифокорлар йили»да вазирлик тизимида қандай ишларни амалга ошириш режалаштирилган?**

— Ички ишлар идоралари ходимлари, фахрийлари ва ногиронларга Ички ишлар вазирлигининг тиббиёт муассасаларида даволаниш учун қулай имкониятлар мавжуд. Ушбу масканларда даволанувчиларнинг соғлигини тиклаш учун дори-дармонлар етарли. «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» дастурига кўра ички ишлар идораларида кўп йиллар хизмат қилиб, нафақага чиққан фахрийлар ва ёрдамга муҳтож оила аъзоларининг аҳволларидан тез-тез хабар олиб, ҳар томонлама ёрдам бериш назарда тутилган. Ходимларимиз Меҳрибонлик уйларида ҳомийлик ёрдамларини кўрсатиб, байрам тадбирларини ўтказишда кўмак бермоқда. Шунингдек, хизмат вазифасини ўташ пайтида ҳалок бўлган ходимларимизнинг фарзандларини ҳар йили болалар дам олиш оромгоҳларига олиб бориш режалаштирилган.

Ички ишлар вазирлигига қарашли поликлиника ва Нукус шаҳридаги соғлиқни тиклаш масканида ушбу йилги дастурга асосан, касалликларни даволаш, шунингдек, даволанувчиларга самарали хизмат кўрсатишга қаратилган режалар амалга оширилмоқда. 35 ўринга мўлжалланган даволаниш масканида соғлиқни тиклаш учун қулай имкониятлар мавжуд. Ходимларимизнинг даволаниши учун Ўзбекистоннинг бошқа сиҳаттоҳларига ҳам йўлланмалар берилади.

Сухбатдош
Ҳ. ОДИЛОВА.

Хозирги замон тиббиёт ходимлари олдида турган долзарб муаммолардан бири аллергия ва у билан боғлиқ касалликларга қарши курашиш ҳамда касаллик келтириб чиқарувчи манбаларни аниқлаб, профилактика ишларини олиб боришдир. Бу борада республикамиздаги илмий-ихтисослашган аллергология марказида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

АЛЛЕРГИЯ — XXI АСР ХАСТАЛИГИ

Умуман, аллергия нима, у қаердан пайдо бўлади, касалликнинг турлари, белгилари ва асоратлари қандай кечади? Даволаш усуллари қандай? Бу каби қатор саволларимизга Республика соғлиқни сақлаш вазирлигининг Бош аллергологи, Аллерголог ва клиник иммунологларнинг Европа академияси аъзоси, профессор Озод Аҳмедович НАЗАРОВ қуйидагича жавоб берди.

— Дарвоқе, жаҳон тиббиёт ходимлари аллергияни XXI аср хасталиги сифатида тан олганлар. Касаллик сифатида аниқланганига ушбу йилда юз йил тўлувици аллергия ва у билан боғлиқ касалликларга айни пайтда дунё аҳолиснинг қирқ фоизи мубтало бўлган. Ҳозир дунё бўйича аллерголог олимлар ушбу касалликка қарши курашиш мақсадида ҳамкорликда иш олиб бормоқдалар.

Аллергия — инсон организмнинг айрим касаллик қўзғатувчилар олдидаги ожизлиги бўлиб, унинг оддийгина кўз, бадан кичишиши, кўздан ёки бурундан сув оқиши, аксириш, йўтал, ўткир қавариқ, Квинк шишлари, атопик дерматит, поленоз каби йигирмадан ортиқ тури мавжуд. Касалликлар вақтида муолажа қилинмаса, бемор оғир аҳволга тушиб, ҳатто но-

гирон бўлиб қолиши мумкин. Яқиндагина бармоқ билан санарли даражада бўлган эндиликда, масалан, Англияда ҳар икки одамдан, Францияда тўртта одамнинг бирида пайдо бўлиб, жаҳон аҳлига катта хавф солиб турган аллергия хасталиги қаердан пайдо бўлади?

Текширишлардан маълум бўлдики, аллергик касалликларни кўпроқ полас, намат, гилам, кигиз кабилар тўшалиб, духобага ўхшаш оғир дарпардалар осилган қоронғу ва зах хоналарда, момик (патли) ёстиқларда пайдо бўладиган ўта кичкина, заррабин билангина кўриш имкони бўлган микроканачалар, зах жойларда кўпаявчи замбуруғлар кўзгатар экан. Бундан ташқари чанг-ғуборлар, айрим дарахтлар ва ўсимликлар гуллаганда тарқаладиган кўзга кўринмас чанг зарралари, ҳидлари, ўрин-кўрпаларга ўрнашиб олган юқорида айтилган микроканача, шамоллаш ва асабийлашувлар аллергиянинг тарқалиш манбаи бўла олади.

Кўпчилик олимлар экологиянинг тобора ёмонлашиб бораётгани, шунингдек, техника ривожланиб, ҳаёт кечирини яхшилангани сайин аллергик касалликлар кўпайиб боради дея фикр билдирмоқдалар.

Бироқ мамлакатимиз шароитидан келиб чиқадиган бўлса, ҳавоси мусаффо тоғли ҳудудларда ҳам кейинги пайтларда аллергик касалликлар пайдо бўлаётгани касаллик экология билан кўпда боғлиқ эмаслигини кўрсатмоқда. Аммо кондиционерлар ичида қиши билан кўпайиб, ёзда касаллик тарқатувчи замбуруғчалар, сунъий овқатлар, ичимликларга ранг-берувчи бўёқлар, транспортдан фойдаланиб, кам ҳаракат қилиш кабилар касаллик келиб чиқишига сабаб бўлади, деган фикрлар эса ўринли.

Касалликнинг энг кўп тарқалгани бронхиал астма ва ринитдир. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотларининг маълумотларига қараганда ҳозирги пайтда дунё аҳолиснинг 3 миллион нафари аллергик касалликка чалинган бўлса, шундан 37 фоизини ринит касаллиги ташкил қилади. Дарвоқе, аллергик ринит хасталигига авваллари унчалик эътибор берилмасди. Эндиликда бу касаллик ҳам инсон ҳаёти учун хавфли хасталиклар қаторига киритилиб, уни вақтида аниқлаш, даволаш ва олдини олиш чоралари кўрилмоқда.

Аллергик касалликларни даволашнинг биринчи босқичи

беморнинг тиббиёт бўйича билимини ошириш ҳисобланади. Бу борада, мана, 8 йилдирки, мамлакатимизнинг кўпгина жойларида аллергия ва астма марказ — мактаблари иш олиб бормоқда. У ерда беморларга тўғри овқатланиш, бадантарбия машқлари, дори-дармонларни билиб-билмай ишлатмаслик кабилар ўргатилиши натижасида улар соғломлашиб, ортиқча дори-дармон ичиш,

«Тез ёрдам» чақириш, стационар даволанишлари камайди.

Ҳозир аллергик касалликларни даволашда гормонал препаратлардан воз кечилган. Марказимизга мурожаат қилган беморларни замонавий тиббиёт ускуналари, дори-дармонлар, табобат усуллари билан самарали даволамоқдамиз. Лекин касални даволашдан олдини олиш осон деганларидек, шу нарса ни таъкидлашни истар эдим: ҳомилдор аёлларимиз туғишгача бўлган даврда овқатланиш тартибига қатъий амал қилсалар, қази, тухум, ёнғоқ, шоколад, асал кабиларни иложи борица истеъмол қилмасалар кел-

гусида фарзандларида аллергик диатез касаллиги учрамайди, яъни туғилажак фарзандларини аллергик хасталиклардан асраган бўладилар. Болаларни асосан кўкрак сути билан боқиш, сунъий овқат едиришга шошилмаслик, хоналар, айниқса, ётоқхоналар озода, ёруғ бўлиши, спорт билан шуғулланиш, чиниқиш кабилар аллергик касалликларнинг олдини олувчи асосий омилдир.

Аллергик касалликларнинг қайси тури билан оғриганидан қатъий назар, бемор шифокорлар назоратида туриши лозим.

Ш. Шерматов
суҳбатлашди.

ТАБИБЛАР ДЕЙДИКИ...

Кизилча (эфедра) ўсимлигининг ер устки қисмидан тайёрланган дамламаси аллергик бронхиал астма, пичан иситмаси (пичан астмаси), эшакем тошганда, аллергик тумов ва бошқа касалликларга даво бўлади.

ларни кетказиш мумкин.

Селдир дамламаси тери касалликларини, темиртки ва эшакемини даволайди (у билан йирингли яралар ҳам ювилади).

Шивит (укроп)нинг меваси анжир билан қайнатиб ичилса, ўткир йўтал ва астмага даво бўлади.

Чучукмия (солodka) илдизидан тайёрланган шарбат ёки дамламалар нафас йўлишга амаллаши ва аллергик тери касалликларидан, балғам кўчирувчи, нафас қисганда ёрдам берувчи

восита сифатида ишлатилади.

Шафтоли барглари дан тайёрланган ванна экземага даво ҳисобланади.

Шолғомнинг ўртаси ўйилиб, мум ва гулмой солиниб кўрда кўмилгани билан тери касалликларини даволаш мумкин. Шунингдек, унинг қайна-тиб пиширилгани ҳамда шарбати бронхиал астма, қаттиқ йўтал каби кўплаб касалликларни даволашда ишлатилади.

Қовоқ мевасидан тайёрланган қайнатма йўтал ва кўкрак оғригига даво. Пўстлогининг қайнатмаси тери касалликларига, этининг эзилгани эса тери яллиғланганда, экзема ва куйганда фойдалидир.

Арпадан тайёрланган таомлар ва кўпгина қайнатмалар тери касалликларига, экзема ва темирткиларга яхши таъсир кўрсатади.

Сабзини сархил ҳолда ёки қанд билан бирга истеъмол қилинганда одам организмидеги тери касалликларига чидамли бўлади.

ДАРДГА ШИФО БЎЛУР...

Халқимизда «Иссиқ жон иситмасиз бўлмайди», деган гап бор. Айниқса, бу ибора грипп касаллиги тарқалган кунларда тез-тез тилга олинади. Тасодифан гриппга, тумовга чалиниб қолгудай бўлсангиз, дори-дармон излаб тўғри дорихонага борасиз. У ерда сиз сўраган дори йўқ бўлиши ёки қалбаки ёхуд қимматроқ бўлиши мумкин. Шунинг учун бу хасталикларни даволашда табиий воситалар — гиёҳлар, йиғма чойларни ҳам қўлласа бўлади. Қуйида улардан айримларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

АСАЛЛИ МУРЧ ЧОЙ

Кайноқ сувда чайилган чойнакка икки чой қошиқ асал, бир чимдим мурч ва бир чой қошиқ қора чой солиб дамланади. Бундай чой шамоллаган ёш болаларга ичирилади.

ОЛМА ЧОЙ

Олма, нок, лимон, кулупнай, олча каби меваларнинг қоқиси ва эссенциясидан тайёрланган брикет «олма чой» деб юритилади. Олма чойни дамлашда брикетни эзиб, қайноқ сувга бир неча чой қошиғида солинди ва қайнатилади. У доқа орқали сузилгандан сўнг истеъмол қилинади.

МУРЧ ЧОЙ

Чойнакни қайноқ сувда чайқаб, бир чой қошиғида қора чой ва бир чимдим мурч солиб дамланади. Мурч чой киши шамоллаб қолганда терлаши учун ичилади.

МАЛИНА ЧОЙ

Хаста киши малина мураббосини иссиқ чой билан аралаштириб, тез-тез ичиб турса нафи тегади. Халқ табобатида қуритилмаган ва қуритилган мева дамламаси терлатувчи, ўпка шамоллаганида балғам кўчирувчи, ҳароратни пасайтирувчи омил сифатида ишлатилади.

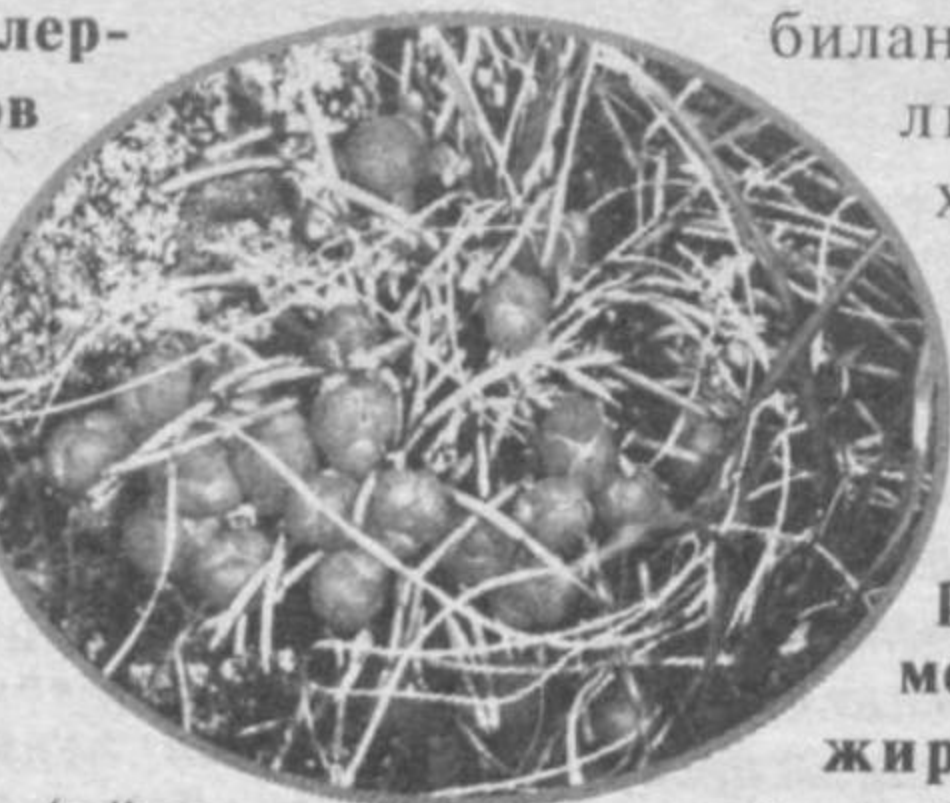
ПИЁЗ ШИРАСИ

Хасталикнинг олдини олиш учун пиёз ва саримсоқ пиёз тўғралиб, навбати билан кунига икки марта обдон ҳидлаб турилса ҳамда шираси бурун йўлига суртилса дардга шифо бўлади.

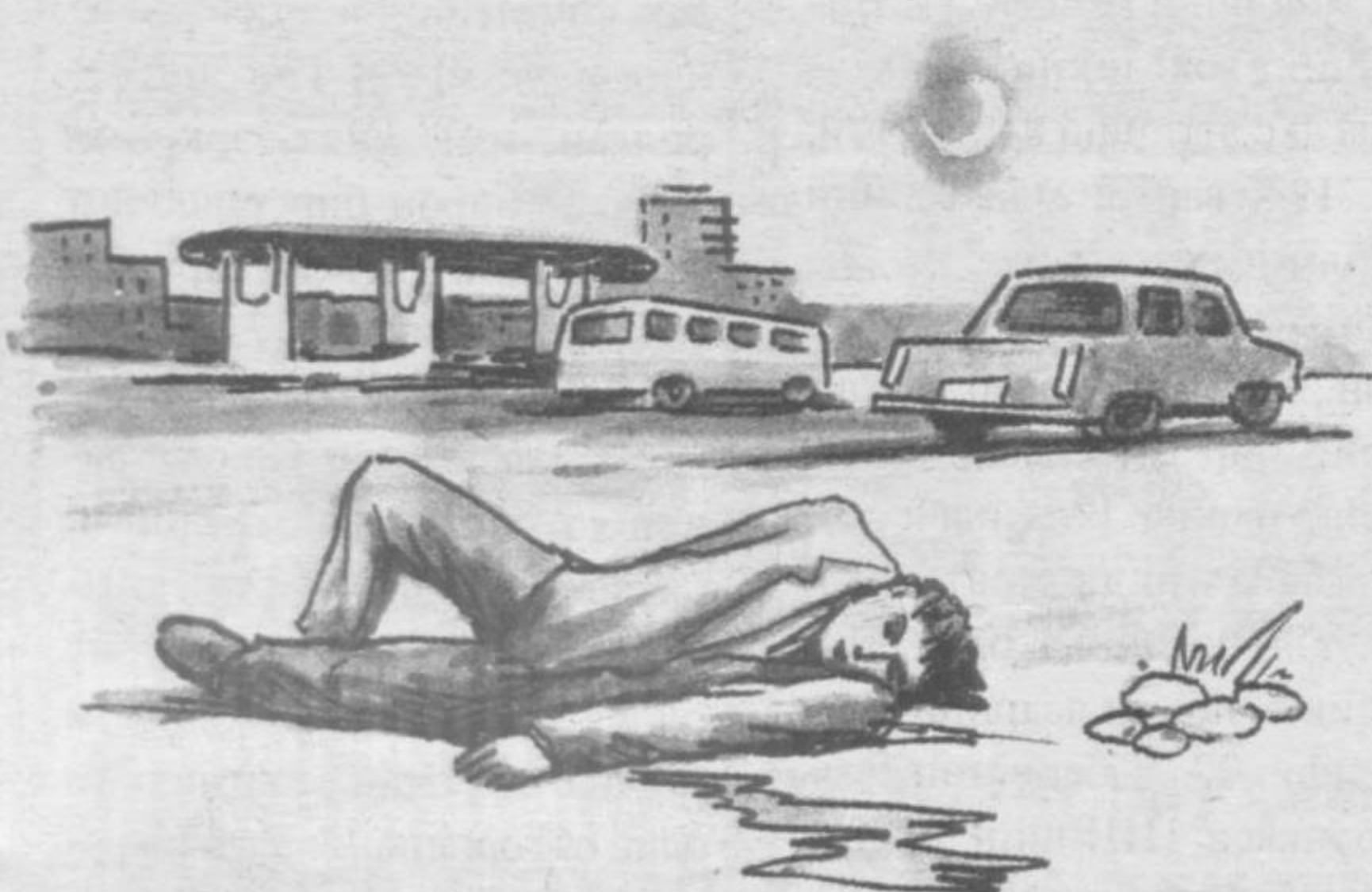
Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ,
доришунос.

Шовул (қўзиқулоқ) илдизи ярага айланган экземага (қўтир), темирткига ишлатилади. Қайнатмаси иссиқ сув билан бирга қичмага, аллергик шишларга қўйилади.

Лимон шарбати тери касалликларига даво ҳисобланади. Ундан тайёрланган лосьон (хушбўй сув) билан юзганда ёрдам берувчи

ХАВФЛИ ГУРУХ ФОШ ЭТИЛДИ

Кеч соат 21.30 ларда Жиззах вилояти Зарбдор туманидаги автошоҳбепатда кира қилиш учун миждоз кутиб турган, шу ҳудудда яшовчи Акбар Муродовнинг олдига келган номаълум шахслар қўққисдан унга қарата қуролдан ўқ отиб, оғир яраладилар. Сўнгра унинг «ВАЗ-21011» русумли автомашинасига ўтириб, кўздан ғойиб бўлишди. Бу воқеа жуда тез содир бўлгани сабабли ён атрофдаги одамлар ҳеч нарсани тушунмай қолдилар.

ромжон бўлиб, муқаддам судланган ва ҳозирда ҳеч қаерда ишламайди. Иккинчиси эса унинг яқин дўсти ва ҳамқишлоғи Э. Анвар эди. Олиб борилган текширув ва кузатувлардан сўнг уларни сўроқ қилиш керак, деган хулосага келинди. Юқоридаги фикрларни тасдиқлаган ҳолда туман прокурори юқоридаги шахсларни уйда тинтув ўтказишга рухсат берди. Баҳромжоннинг хонадони ва ёрдамчи хўжалиги кўздан кечирилганда яшириб қўйилган «ТОЗ-8» русумли ва кичик калибрли қирқма ўқотар қурол топилди. Э. Анварнинг уйдан эса «Макаров» тўппончасининг ўқлари чиқди. Шунингдек, Баҳромжонга «ТОЗ-8» русумли милтиқни 200 минг сўмга ноқонуний равишда сотган, Зомин туманида яшовчи А. Радикнинг яшаш жойидан кичик калибрли ўқ отар қуролнинг 190 дона ўқлари ҳамда қўлбола қурол топилди.

Бироқ жиноятчилар яширинишга улгуришган эди.

Ўтказилган тезкор тадбирларда гумондор шахсларнинг жиноят содир этиш услублари ҳамда вилоят ҳудудида қайд этилган шунга ўхшаш оғир жиноятлар таҳлил этилиб, бир қанча тахминий ҳолатлар ишлаб чиқилди. Орадан кўп вақт ўтмай, тезкор ходимларнинг эътибори сирдарёлик икки шахсга қаратилди. Улардан бири Сардоба туманида яшовчи 31 ёшли Т. Баҳ-

Бунда Жиззах вилоятининг деярли барча ИИБлари ходимлари оёққа турди, десак муболаға бўлмайди. Айниқса, тезкор гуруҳ аъзолари, жиноят қидирув ходимлари, катта лейтенантлар А. Жаҳонов, С. Жўрабоев ва Ш. Каримовлар тунлари миждоза қўқмай изландилар. Пироваждида жиноят икки кунда очилди.

Олиб борилган терговда ҳар учала гумондор ўз қилмишига иқрор бўлди.

М. ИСМОИЛОВ.

ХОДИСА

ҚОТИЛ... АРОҚ ВА СИГАРЕТ

Соат 23 дан 42 дақиқа ўтганда Тошкент вилояти Янгийўл шаҳрида яшовчи пенсионер Вероника Мелоненконинг хонадониде ёнғин содир бўлди. Воқеа жойига етиб келган ўт ўчирувчилар бир соатга қолмай офатни даф этдилар.

Ёнғин оқибатида унинг 15 кв. метр майдондаги шифти ва жиҳозлар ёниб зарар кўрди. Ёнғ аянчлиси, хонадон соҳибасининг тутундан димиққан ҳолдаги жасади топилди. Шу ерда меҳмонда бўлган Алек-

сандр Трухин эса куйиш жароҳати билан касалхонага келтирилди. Аммо шифокорлар унинг ҳаётини сақлаб қололмадилар.

Ушбу ёнғин В. Мелоненко ҳамда меҳмони ароқ ичиб, маст ҳолда сигарета чекиб, ухлаб қолишлари оқибатида рўй бергани аниқланди.

Кейинги пайтда ичкилик касофати туфайли кўплаб ҳуқуқбузарликлар ҳамда жиноятлар келиб чиқаётгани сир эмас. Ҳар қанча тушунтириш ишлари олиб борилмасин айрим шахслар ичкилик кетидан куйиб, турли кўнгилсизликларга сабабчи бўлишяпти. Айниқса, яша-

ши ҳамда иш жойининг тайини йўқ шишадорларнинг қилмиши ҳақида тез-тез эшитиб қоламиз. Агар юқоридаги воқеада хонадон соҳибаси ҳамда меҳмон тўйгунча ароқ ичишмаганда сигарет чекиб ухлаб қолишмас, бунинг оқибатида фожа келиб чиқмас эди. Ўчирилмаган сигарет қолдиғи эса жиҳозларнинг ёнишига олиб келган. Бизнингча, ёнғин хавфсизлиги ходимлари, профилактика инспекторлари ва маҳалла фаоллари аҳоли ўртасида ёнғин хавфсизлиги қодаларига риоя этилиши бўйича профилактик ишларни янада кучайтиришлари зарур. Токи ёнғин

билан боғлиқ ҳар қандай кўнгилсизликларга ўрин қолмасин.

Ш. САЪДИЕВ.

БОЛАЛАРНИНГ ЯҚИНЛАРИ БОРМИ?

Тошкент шаҳар ИИББ ҲООБ Вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига 2005 йил 24 декабрь куни Чилонзор тумани ИИБ профилактика инспектори, лейтенант А. Умаров томонидан шу туманда жойлашган 23-меҳрибонлик уйи атрофида қаровсиз юрган икки нафар вояга етмаган ўғил бола олиб келинди. Болаларнинг бири ўзини Артур Шаплов, иккинчиси Данил Чугунов деб таништиради. Артур 6 ёшда, Данил 4 ёшда. Улар яшаш жойи, манзилини айтиб беролмайди. Ота-онаси ҳақида ҳам маълумот беролмайди.

Шаплов Артурнинг белгилари: бўйи 120 см, ўрта гавдали, сочи қорароқ, қоши малла, сийрак, пешонаси кенг, лаби ингичка, юзи думалоқ.

Алоҳида белгилари: чап оёғининг тизза ва болдир қисмида 3-4 см катталиқда чандиқ бор.

Кийимлари: эғнида кулранг куртка, кулранг футболка, кулранг спорт шими, бошида кулранг шапка, оёғида оқ рангли спорт пойабзали бор.

Данил Чугуновнинг белгилари: бўйи 70 см, ўртача гавдали, кўзи мовий, сочи сариқ, қоши сариқ, сийрак, юзи думалоқ, лаби ингичка.

Алоҳида белгилари: қошларининг ўртасида туғма чуқурчаси, бурнининг ўнг томонида, тагида чандиқ бор.

Кийимлари: эғнида кулранг куртка, кўк рангли футболка, кулранг спорт шими, бошида оқ рангли шапка, оёғида оқ рангли спорт пойабзали бор.

Болаларнинг ота-онаси, яқинлари Тошкент шаҳар ИИББ ҲООБ вояга етмаганларга ижтимоий-ҳуқуқий ёрдам кўрсатиш марказига мурожаат этишлари мумкин. Телефонлар: 191-52-37, 191-34-31

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

Тошкент вилояти ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби бошқарма ЁХБ бошлиғи ўринбосари, полковник **Мириллом ИНОЯТОВ**нинг вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига ҳамдардлик билдирадилар.

Транспорт ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби, бошқарма ШТБХ жамлаш бўлимининг катта инспектори, капитан Т. Мейлиевга онаси **АНЗИРОЙ** аянинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

НАВБАТЧИЛИК ҚИСМИ ХАБАРЛАРИ

НОЖУЯ ИШ - КЕЛТИРДИ ТАШВИШ

Қашқадарё вилояти Қарши туманида яшовчи Ш. Ўқтам ярим тунда «ов»га чиқди. У «Ипак йўли» фермер хўжалиги ҳудудидан ўтувчи «Қарши-Шўртангаз» шўъба корхонасига қарашли газ қувурини тешиб, чиқаётган газни идишларга тўлдириб бошлади. Бироз вақтдан сўнг исиниб олиш мақсадида 50 метрлар узоқликка бориб, олов ёқмоқчи бўлди. Бироқ кийим-бошларида газ конденсати юқи бўлгани боис ўзи аланга ичида қолди. У касалхонага ётқизилди. Ўқтамга ёрдам бериш учун келган икки фуқаро ҳам куйиш жароҳати олиб, тиббий муассасага жўнатилди.

БЕМАВРИД ТАШРИФ

Тунги соат 03.00 да Тошкент вилояти Янгийўл шаҳрида яшовчи Б. С.нинг уйига уч кимса алдаш йўли билан киришди. Сўнгра бемаврид ташрифдан кўзланган мақсадга ўтишди. Улар уй эгасининг оёқ-қўлларини боғлаб, «Сименс» русумли уяли телефони, гилам, полюс каби қўлга илинган буюмларни олиб, жуфтакни ростлашди. Ички ишлар ходимларининг тезкорлик билан кўрган чора-тадбирлари натижасида босқинчилар узоққа кета олмадилар. 25 ёшли Дмитрий, унинг ўғай акаси Азиз ҳамда 31 ёшли Александрлар ушбу жиноятни содир этганликда гумонланиб ҳибсга олинди.

ЖАҲЛ ЧИҚҚАНДА...

Тошкент шаҳри Юнусобод туманида яшовчи, ҳеч қаерда ишламайдиган А. Жаҳонгир «Тошгрэс» даҳасидаги турмуш ўртоғи Шахло ишлайдиган боғчага келиб, у билан низолашиб қолди ва ўткир тигли жисм билан уриб, жароҳат етказди. Натижада аёл воқеа жойида оламдан ўтди. Ақли кеч кириб, жавобгарликдан қўрққан эр ўз жонига суиқасд қилди.

РАЗИЛЛИКДАН БОШҚА НАРСА ЭМАС

Андоқ қишлоғи Самарқанд вилояти Каттакўрғон тумани марказидан 90 км. узоқликда жойлашган. Шу гўшада яшовчи И. Ҳақимовнинг хонадониде ёнғин содир бўлди. Офат қўшнилар томонидан даф қилинган, ичкаридан уй эгасининг турмуш ўртоғи ҳамда икки нафар фарзандининг куйган ҳолдаги жасадлари топилди. Тергов ҳаракатлари давомида хонадон соҳибси умр йўллоши билан низолашиб қолиб, ўч олиш мақсадида уйга ўзи ўт қўйгани аниқланди.

ЎҒРИЛАР ҲИБСДА

Тошкент вилояти Оққўрғон туманида яшовчи Т. Бектемирова уйда номаълум кимсалар томонидан ўлдириб кетилган. Воқеа жойи кўздан кечирилганда, жасад бош қисмидан жароҳат олган ва хонадондаги вазиет бузилган бўлиб, бу иш ўғирлик мақсадида содир этилгани маълум бўлган эди. Кейинги тергов ҳаракатлари давомида ушбу тахмин ўз тасдиғини топди. Гумонланиб қўлга олинган, муқаддам судланган Х. Равшан ва Ю. Авазнинг қилмиши исботланса қонуний жазо оладилар.

«ЎЛЖА» ТОПИШДИ, КЕЙИН ҚЎЛГА ТУШИШДИ

Бирор фойдали иш билан шуғулланишни ўзига эп кўрмайдиган тошкентлик Ч. Руслан ва унинг ҳамтовоғи А. Анварга пул керак бўлиб қолди. Икковлон кўп ўйлаб ўтирмай пойтахтнинг Бектемир туманига бориб, «ўлжа» топишди. Улар Наманган шаҳридан келган К. Баҳриддиновнинг йўлини тўсиб, куч ишлатиш билан қўрқитиб, 700.000 сўм пулини олиб кетишди. Бироқ бу пуллари харажат қилишга улгурмай ички ишлар ходимлари томонидан қўлга олинди.

Исмоил МИНОВАРОВ,
ИИБ Матбуот маркази ходими,
майор.

Бухоро вилояти ички ишлар бошқармаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳамда маҳаллий оммавий ахборот воситалари ҳамкорлигида ўтказилган «Соҳамиз маликаси» кўрик-танловнинг вилоят босқичида ички ишлар идоралари ва тизимларида хизмат қилаётган шаҳодатланган аёллардан тўққиз нафари ўзаро мусобақалашиб, маҳоратларини синаб кўрдилар.

Тадбир якунида ҳайъат аъзолари қарорига асосан барча шартлар бўйича юқори балл тўплаб, биринчи ўринни қўлга киритган вилоят ИИБ Ахборот маркази инспектори, сержант Махсума Адизовага рангли телевизор ҳамда I-даражали диплом тантанали равишда топширилди.

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

- # Ўз шоғирларида меҳнатдан завқланиш ҳислатларини уйғота билган муаллим шарафларга лойиқ.
- # Ҳар қандай таълим ва тарбияда энг асосий нарса муаллим, унинг тафаккур дунёсидир.
- # Ўқитувчининг бутун фахри ўқувчиларида, ўзи сочган уруғларнинг ўсишидадир.
- # Ўқитувчи энг масъул вазифани адо этади — у инсонни шакллантиради.
- # Ўқиш-тарбия деб аталувчи гулнинг фақат биргина гулбарги, холос.

- # Тарбияда бутун иш тарбиячининг ким эканлигига боғлиқ.
- # Агар ўқитувчи виждонли бўлса, у ҳамиша зийрак шоғирдигича қолаверади.
- # Илмда кучли бўлган, уни яхши эгаллаган ва унга ихлос қўйган ўқитувчигина жами ўқувчиларга самарали таъсир кўрсата олиши мумкин.
- # Яхши ўқитувчи бўлиш учун нимани ўқитсанг-ўшанга, кимни ўқитсанг-ўшаларга меҳр қўймоғинг зарур.

ШАРҚ ДУРДОНАЛАРИ

Уч тоифа одамлар борки, улар билан дўст тутинишдан эҳтиёт бўлмоқ керак. Биринчиси—фиску фасодли одамлар бўлиб, уларнинг ҳиммати нафс амморасининг остида букилган бўлади. Иккинчиси—аҳмоқ кишилар бўлиб, бошга тушган зарарни даф қилишда ҳам, бирор фойдага етишда ҳам уларга ишонмаслик лозим. Кўп ҳолларда уларнинг нафи зарар, хайрли иши эса шароратдан баттар бўлиб чиқади. Учинчиси—ёлгончилар бўлиб, улар билан бўлган суҳбат жонга азоб, улфатчилиги эса дил уйини хароб қилади. Бегона кишиларга сен ҳақингда ёмон гапларни етказишади, улар ҳақида эса сенга даҳшатли хабарларни келтиришади.

Мухаббат ва дўстлик даъвосини урса ҳам душманга ишонмоқ хато, жонажонлик лофини ҳаддан оширса ҳам сўзларига учмоқ жонга бало! Сув гарчи ўтга яқинлашиб, совуқлигини ташласа ҳам, имконини топса, ўтни бутунлай ўчиради.

КИТОБ ЖАВОНИГИЗГА

ОРЗУЛАР СОҒИНЧИ

Шоир ва публицист Темир Курбон 1962 йилда Бухоро вилоятининг Олот туманида туғилган. Бугунги кунда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Академиясининг таҳририят-ноширлик бўлимида катта муҳаррир лавозимида хизмат қилмоқда.

2005 йил «Бухоро» нашриётида унинг «Соғинчнинг ранги» деб номланган шеърлар тўплами чоп этилди. Тўпламдан жой олган шеърларнинг аксариятида қишлоқ фарзандининг содда, тўпори табиати, болалик соғинчлари, армон ва орзулари бадиий ифодаланган.

Биз газетамиз мухлислари номидан Темир Курбонга ижодий ютуқлар тилаб қоламиз.

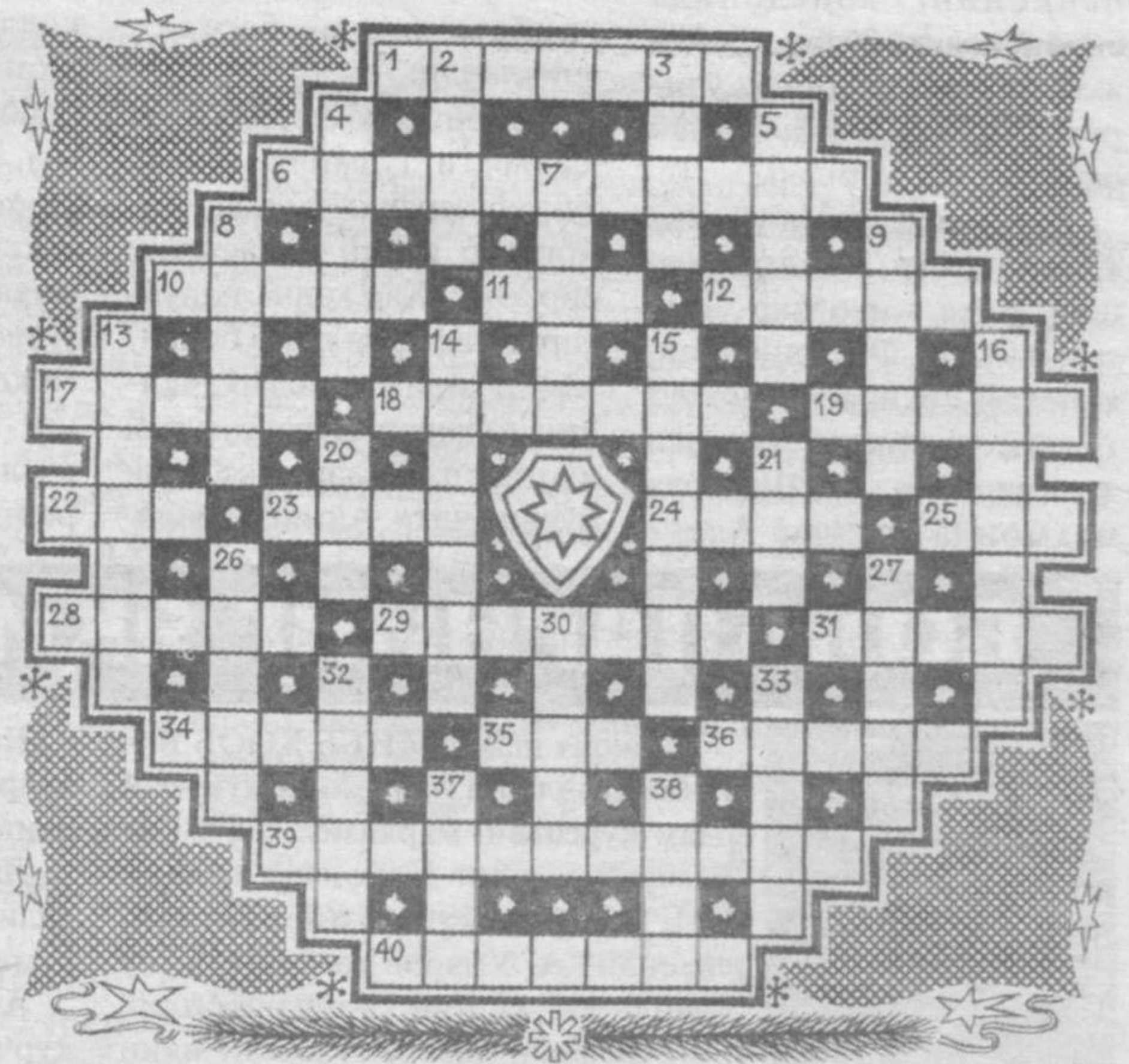

БАЙРАМ КРОССВОРДИ

ЭНИГА: 1. Жамоанинг аъзолари амал қилиши лозим бўлган тартиб, қоидalar. 6. Истиқлол. 10. Жамият ва давлат тузилиши тизими. 11. Инсоннинг воқеликни тафаккурида акс эттириш қобилияти. 12. "Изкувар" номли бадиий фильмнинг режиссёри. 17. Тергов ҳаракатларининг бир тури. 18. Йўловчилар ва юкларни бир пунктдан иккинчисига ташиш. 19. Ҳиндистонда 1521 йилда яратилган ҳуқуқшуносликка оид "Мубайин" номли асарнинг муаллифи. 22. Ўзбекистон Республикаси ИИВнинг спортсоғломлаштириш мажмуи. 23. Кишининг қўл кўйиши. 24. Қадам. 25. Янги топишмоқлардан: "Январь бобо новвот сотди, олган эдим, қўлим қотди". 28. Голливуднинг машҳур киноактёри. 29. Медаль. 31. Қадимги Рим республикаси даврида олий ҳокимият органи. 34. Офицерлик унвони. 35. Йил фаслларининг бири. 36. Бирор кимса ёки ташкилотга тегишли нарсадан маълум ҳақ тўлаб, вақтинча фойдаланиш. 39. Давлат қонунлари билан белгиланган тартибга хилоф ва шу қонунларга асосан жавобгарликка тортиш талаб қилинадиган ижтимоий хавfli қилмишларнинг содир бўлиб туриши. 40. "Қишлоқ изкувари" қиссасининг муаллифи.

БЎЙИГА: 2. Бир давлатнинг иккинчи давлатга расмий равишда ёзма мурожаати. 3. Эрхотин, уларнинг фарзандларидан иборат бирга яшовчи кишилар мажмуи. 4. Инсонга берилган, имконият, эрк, ихтиёр. 5. Бирон бир ташкилот фаолиятини ҳуқуқий тартибга соладиган қоидalar. 7. Расмий ҳужжат, қоида. 8. Шоҳид. 9. Эркак билан аёлнинг юридик равишда расмийлаштирилган оилавий иттифоқи. 13. Алоҳида уй-жойга эга бўлган ҳар бир оила, хонадон. 14. Қадимги Афинадаги олий ҳокимият ва олий суд органи. 15. Тадбиркорларнинг фаолият кўрсатган усуллари билан бири. 16. Давлат ҳокимиятининг ижро қилувчи ва бошқарувчи олий органи. 20. Инсоннинг яшаш, ҳаёт кечирishi даври. 21. Ўн икки календарь ойига тенг вақт. 26. Ашаддий жиноятчининг иккинчи, махфий номи. 27. Жорж Сименоннинг детектив романларидаги полиция комиссари. 30. Ор-номус иззат нафс. 32. Тергов ҳаракатларида иштирок этишга таклиф қилинадиган, муайян ишдан манфаатдор бўлмаган шахс. 33. Суднинг кўрилатган фуқаролик иши бўйича чиқарган қарори. 37. Суд нотиғи сифатида танилган машҳур рус юристи. 38. Келишмовчилик, нифоқ.

Истефодадаги подполковник
Ҳамидулла АБДУЛЛАЕВ тузди.

ГАЗЕТАМИЗНИНГ 51- СЕНИДА БЕРИЛГАН СКАНВОРДНИНГ ЖАВОБЛАРИ.

Троллейбус. Ташаккурнома. Сафро. Ориф. Руй. «Ушшоқ». Зур. Зеб. Шоҳруҳ. Шифокор. «Анор» Олим. Оқ. Кесаки. Фидойи. Коқил. Жинс. Сано. Фил. Ис. Урф. Ишқ. Йўлланма. Авлод. Тоат. Бехбудий. Нодира. Иш. Та. Аз. Ем. Жавзо. Маҳв. Ҳал. Ута. Майор. Ор. Иқдор. Муяссар. Оу. Комила. Марк. Целлулоид. Маориф. Дакар. Кенгуру. Мудом. Зар. Агра. Нил. Аорта. Шакл. Ловуллаш. Шашка. Офтоб. Улар. Ар. Мор. Цифрблат. Фа. Кафолат. Шоира. Бўй. Раббатлангириш. Ғолиб. Сара. Шом. Лаури. Ван. Нур. Беллашув. Ўй. Абай. Сора. Миннатдор.

Газетамизнинг азиз мухлислари!

Газетамизнинг янада мазмунли ва ранг-баранг чиқишида сизнинг фикрларингизни билиш ниятида-миз. Таклифларингиз бўлса, марҳамат, бизга қўнгироқ қилинг!

Ҳафтанинг шанба ва якшанба кунлари эса қуйидаги телефон орқали мурожаат қилишингиз мумкин:

(3712) 139-70-40

Соат 9.00дан 21.00гача

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI IIV BIRLASHGAN TAHRIRIYATI

Bosh muharrir o'rinbosari **Ulug'bek MAMADALIYEV**
Mas'ul kotib v.b. **Erkin SATTOROV**

Navbatchi: **Shaxzoda Xudoyberdiyeva**
Sahifalovchilar: **Nikita Slavgorodskiy**
Matn ko'chiruvchi: **Gulnora Sodiqova**

Ko'chirib bosishda «Postda»dan olinganligini ko'rsatish shart. Muallifning mulohazasi tahrirat fikriga mos tushmasligi mumkin. Maqolada keltirilgan misollar, raqamlar, ma'lumotlarning aniqligi uchun mualliflar javobgardirlar. Qo'lyozmalar tahlil qilinmaydi va qaytarilmaydi.

Gazeta haftaning shanba kunlari chiqadi.
Kelgusi sonda uchrashguncha xayri!

MANZILIMIZ: 700029, Toshkent, Yunus Rajabiy ko'chasi, 1

TELEFONLAR: Bosh muharrir o'rinbosari 132-24-60, Kotibiyat 139-73-88. Faks 132-05-51
E-mail: urmvd@globalnet.uz

Tahririyat hisob raqami 20210000700447980001, MFO 00421. «lpak yo'li» aksiyadorlik investitsiyaviy tijorat bankining Mirzo Ulug'bek bo'limi.

«O'zbekiston» nashriyot-matbaa ijodiy uyi bosmaxonasida chop etildi. Korxonaning manzili: Alisher Navoiy ko'chasi 30-uy.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va Axborot agentligida 2003 yil 24 noyabrda 007 raqam bilan ro'yxatga olingan. Buyurtma J-1955. Boshlash - ofset usulida. Hajmi - 6 bosma taboq. 54932 nusxada chop etildi. Obuna raqamlari: Yakka tartibda — 180. Tashkilotlar uchun - 366. Bosishga topshirish vaqti - 23.00. Bosishga topshirildi - 23.00. © - Internet va xorijiy matbuot vositalari asosida tayyorlandi.